

odsev 7

glasilo Občine Makronog - Trebelno, marec 2009, leto III

Uvodnik

Neverjetno hitro je skopnela pena novoletnega šampanjca, pipo smo nastavili na proračunski sod. Precej votlo odmeva, pravijo, da – recesijsko. Pa kaj! Ne prvič. Še vedno smo preživeli.

Nasmejali smo se bradačem in karnevalu. Bravo! Koristno se je zabavati in zdravo si je podstaviti gledalo, pa čeprav ne čisto blizu, pred nosom, na domačem dvorišču. Za vsak slučaj, pač! Če nekateri še sedaj niso sneli mask, nič hudega. Tega smo vajeni.

Za jubilej orglic večina ni imela časa, Zpreveč lep dan je bil in toooliko pomembnejših opravil. Pa tudi: sedem evrov za vstopnico je preveč denarja! Je že tako, da se začne pri kulturi. Vse. Tudi zategovanje pasu. Nerodno je le, da je kultura že od nekdaj vitka in ni kaj dosti zategovati. Toda, to je naš nacionalni, občinski in krajevni način razmišljanja, zakaj bi bilo na osebni ravni drugače! Tega ne preženejo niti kurenti, čeprav imajo moč, da preženejo zimo.

Mimo je 8. marec. Pred 120 leti je Clara Zetkin, nemška socialistka, zastavila boj za ekonomsko, socialno in politično enakopravnost žensk in drugo leto bo 100 let od njenega predloga za uvedbo dneva, posvečenega vsem ženskam sveta. Veliko so ženske dosegle v tem času, na papirju celo ogromno, toda realnost je za večino še vedno vse prej kot spodbudna.

Letos, 18. julija, bo poteklo 730 let od prve pisne omembe stolpa in trga Mokronog. Toda ... ja, ja! Čez 20 let bo letnica še bolj okrogla in staro trško jedro še bolj staro. Za zgodovino sta dve desetletji res malo. Kaj pa naš odnos do lastne preteklosti?

Te številke ODSEVA ni oblikoval Borut Dvornik. Skupaj sva začela z Mokronajzarjem – prvim rednim informatorjem v tem prostoru. Krajevna skupnost je postala bolj transparenta. Pomemben prispevek k demokratizaciji. Po oblikovalski strani pa od modro – bele variante do umetniško oblikovanih sporočil na naslovnica, kar se je prelilo tudi v šest števil občinskega ODSEVA.

Borut, hvala. Tudi v imenu uredniškega odbora in bralcev.

Stane Peček, urednik

Dober dan!

V tej številki vam želim »dober dan« nekoliko drugače. Tokrat se spominjam 8. marca, dneva žensk, in 25. marca – materinskega dne.

8. marec, mednarodni dan žensk, je spomin na pomembne zgodovinske dogodke v začetku 20. stoletja. Je spomin na velike ženske demonstracije v ZDA, ko so ženske, zaposlene v tekstilni industriji, protestirale proti nečloveškim delovnim razmeram in nizkim plačilom. Dan žensk je pravzaprav praznik, ki simbolizira borbo žensk za enakopraven položaj v družbi, je praznik borbe, ki je potrebna, če hočemo pravičnejši in enakopravnejši svet. V Sloveniji imate ženske formalno enake pravice, enakopraven položaj kot moški, v svetu pa je še vedno veliko dežel, kjer teh pravic ženske nimajo. Mednarodni dan žensk, ali dan žena, kot mu pravimo, se 8. marca praznuje že od leta 1917. dalje.

V mesecu marcu, mesecu, ki prinaša ponovno prebujanje narave, pa praznujemo še en velik dan. To je 25. marec – materinski dan, praznik, ki je posvečen vsem materam. Praznovanje materinskega dne se je v Evropo preneslo po 1. svetovni vojni, pri nas pa se vse bolj uveljavlja po osamosvojitvi.

Tako materinski dan kot dan žena se praznujeta in sta posvečena materam in ženskam. Oba praznika sta simbol darovanja, potrpežljivosti, odpuščanja in vsega tistega lepega, toplega in prijetnega, kar naj bi vsak dan čutili v varnem zavetju domačega ognjišča.

Z materjo nas vse življenje povezuje nevidna, a močna nit, ki se niti s smrtjo ne pretrga. Izrazi ljubezni, ki jih otrok daje svoji materi, so najbolj iskreni, saj izvirajo iz najglobljih koticov njegovega srca. Ob dnevu žensk oziroma ob materinskem dnevu dobi otrokova ljubezen od mame še poseben izraz in tisto pravo obliko, ki bi ji jo morali izkazovati skozi vse leto.

Matere ste tiste osebe, ki svoje otroke najbolj poznate. Poznate njihove slabosti in prednosti, strahove in moč svojih otrok. Ste osebe, ki ste nas tolažile ponoči in nas vzpodbujale podnevi. Ste osebe, ki nas niste v svojem srcu nikoli v resnici obsojale, četudi bi bilo to potrebno. Hvala vam, drage matere, hvala, da ste nam podarile življenje, nam stale ob strani in pripomogle ustvariti iz nas to, kar smo danes.

Drage ženske in drage matere, ob vašem prazniku, tako ob minulem mednarodnem dnevu žensk kot ob materinskem dnevu, vam iskreno čestitam in želim vse najboljše na vaši poti v prihodnosti. Naj bo ta pot spremljana z veliko ljubezni, spoštovanja, razumevanja in zdravja.

vaš župan
Anton MAVER

Občina Mokronog-Trebelno

Pod gradom 2, 8230 Mokronog

Uradne ure

ponedeljek od 8. do 12. ure in od 12.30 do 15. ure
sreda od 8. ure do 12. ure in od 13.00 do 17.00 ure
petek od 8. do 13.00 ure

GLAVNA PISARNA: Jožica Samide in Marija Sitar 07/34-98-260; FAKS: 07/34 98 269
elektronski naslov: obcina@mokronog-trebelno.si

ŽUPAN: Anton Maver, 07/34-98-261,
041/641-647

DIREKTORICA: Mojca Pekolj, 07/34 98 262,
041/669-210

PRAVNICA: Saša Mežnaršič, 07/34 98 268

FINANCE: Marijana Jereb, 07/34 98 263

OKOLJE IN PROSTOR: Uroš Piki, 07/34 98 264

KOMUNALA IN INFRASTRUKTURA:

Stanko Tomšič, 07/34 98 265

DRUŽBENE DEJAVNOSTI: Mateja Vrabec,
07/34 98 266

GOSPODARSTVO: Davorin Fink, 07/34 98 262

SVET OBČINE MOKRONOG-TREBELNO

- Peter DEU**, Stari trg 3, 8230 Mokronog, 041 620 074
- Edita DOBAJ**,
- Jerneja DRAGAN**, Cerovec 3, 8231 Trebelno, 031 899 972
- Janez HOČEVAR**, Slepšek 18, 8230 Mokronog, 041 515 252
- Milica KOROŠEC**, Češnjice 37, 8231 Trebelno 031336 370
- Milan KOTNIK**, Čuznja vas 29, 8231 Trebelno, 041 881488
- Jože METELKO**, Gor. Laknice 13, 8230 Mokronog, 041 417 002
- Marjan STARIČ**, Ornuška vas 12, 8231 Trebelno, 041 760 156
- Gregor ŠKOPORC**, Hrastovica 35, 8230 Mokronog, 040 439 837
- Stanislav UREK**, Drečji Vrh, 8231 Trebelno, 041 800 520
- Elizabeta ŽLAJPAH**, Stari trg 29, 8230 Mokronog, 041 319 578

Kultura nima meja

Letos je minilo 160 let od smrti našega velikega pesnika dr. Franceta Prešerna. Obletnice njegove smrti smo se s počastitvijo 8. februarja kot kulturnega praznika letos spomnili že štiriinšestdesetič. Osrednjo medobčinsko prireditev občin Trebnje, Šentrupert in Mokronog-Trebelno je trebanjska izpostava javnega sklada za kulturne dejavnosti letos pripravila v Mokronogu.

V petek pred praznikom so se tako v mokronoškem kulturnem domu zbrali kulturniki iz vseh treh občin, pa tudi vsi trije župani. V vseh treh občinah sicer deluje več kot 30 kulturnih društev, v katerih tako ali drugače sodeluje tisoč posameznikov.

S pesmijo je zbrane pozdravil Ženski pevski zbor Zimzelen z Mirne, ki ga vodi Stane Peček. Zdravljica za začetek in v nadaljevanju še Dekletom – dve pesmi, ki ju je napisal naš veliki pesnik in sta kasneje doživeli svojo uglasbitev (prvo je uglasbil Stanko Premrl, drugo Radovan Gobec). Med prireditvijo pa so obiskovalci preko Sinje Jezernika spoznali življenjsko pot našega velikega umetnika.

Nastopili so tudi učenci Osnovne šole Mokronog, ki so na odru s pesmijo, plesom in recitiranjem predstavili zgodbo o Turjaški Rozamundi. Na nastop so jih pripravili mentorji Jelka Gregorčič Pintar, Polona Kralj

Župančič, Mateja Jamnik, Maruša Hočevar, Maja Arnšek, Matej Dreža in plesni učitelj Tilen.

Skorajda nepogrešljiv na prireditvah v domači občini je tudi tenorist Jernej Žagar s Trebelnega. Ob klavirski spremljavi Mirjane Tumpej je dvorano napolnil njegov tenor, ko je zapel Ipavčevi Iz gozda so ptice odplule in Mak žari.

Letošnji slavnostni govornik je bil iz sosednje občine – profesor Jože Zupan je v svojem govoru, ki je bil zaznamovan z izbranimi besedami Toneta Pavčka, izpostavil pomen materinščine in kulture. Poudaril je, da je dolenska govornica spregovorila v prvih slovenskih knjigah, in dodal, da je Trubar ustvaril nadnarečni oziroma knjižni jezik. Po Zupanovih besedah je narečni govor edini pravi materni jezik, zato je narečja treba ohraniti, prav tako kot jezikovno raznolikost. Medkulturnost je namreč možna le z ohranjanjem maternega jezika in vrednot kulturne dediščine. Nekdanji ravnatelj šentrupertske osnovne šole je v zaključku svojega govora pozval k uporabi jezika bližine, sodelovanja in strpnosti ter dodal, da je kultura doma v vseh treh občinah. Poudaril je, da lahko že samo z domačimi ljudmi v vsaki od občin ustvarimo vrhunski kulturni dogodek. Govor je sklenil s Pavčkovo pesmijo Preproste besede.

Prireditve so se udeležili vsi trije župani – župan Šentruperta Rupert Gole, domači župan Anton Maver, trebanjski župan Alojzij Kastelic – in direktor Javnega sklada za kulturne dejavnosti Republike Slovenije, mag. Igor Teršar.

Vsi trije župani in direktor JSKD RS so v svojih nagovorih pozdravili idejo krožnega obeleževanja kulturnega praznika. Teršar je opozoril, da se pripravlja nova zakonodaja na področju kulture, Gole pa poudaril, da nobena recesija kulturi ne more preprečiti, da raste in najde svojo pot. Domači župan Maver je spomnil, da smo Slovenci skozi zgodovino spoštovali običaje, govorili svoj jezik in imeli svojo kulturo, se oklepali korenin in ljubili svojo zemljo. Poudaril je, da nas kultura spremlja tiho,

a veličastno, in dodal, da moramo znati živeti drug ob drugem in drug z drugim ter biti ponosni na svoje domače okolje.

Piko na i je slovesnemu dogodku dal krajsi koncert Šolskega pihalnega orkestra Glasbene šole Trebnje. Pod vodstvom dirigenta Boštjana Dimnika so navdušili obiskovalce.

Petra KRNC

Vse fotografije M. Ž. Dol. list

Tradicionalno srečanje duhovnikov in županov Dekanije Trebnje

Vsako leto poteka tradicionalno srečanje županov in duhovnikov Dekanije Trebnje. Letos smo bili gostitelji v Občini Mokronog-Trebelno. Povabilu župana, g. Antona Mavra, so se odzvali skoraj vsi duhovniki in kaplani dekanije, saj se jih je udeležilo kar 14. Prisotni so bili tudi župani občin Šentrupert, Sevnica ter podžupan občine Litija ter direktorica občinske uprave, ga. Mojca Pekolj. Le župana Občine Trebnje ni bilo.

Srečanje je potekalo v prijetnem domačem vzdušju v Martinovem hramu na Cikavi v fari Trebelno, kjer sta z domačimi dobrotami prijetno presenetila zakonca Grabnar. Presenečenje je bilo tudi s strani Glasbene šole Trebnje, saj so pripravili lep glasbeni program. Dekan, g. Klavdio Peterca, in župan, g. Anton Maver, sta uvodoma predstavila vsak svoje področje dela, potem pa je sledil prijeten klepet.

Mateja Vrabec

Razkošje majhnega

S koncerti v Novem mestu, Mokronogu in Trebnjem, pod skupnim naslovom RAZKOŠJE MAJHNEGA, sta organizatorja Javni sklad za kulturne dejavnosti OI Trebnje in Kulturno umetniško društvo Emil Adamič Mokronog počastila 10. festival ustnih harmonik »(ah), TE ORGLICE«.

Jubilej je gotovo tudi priložnost za listanje po dnevniku. Od leta 1991, ko je bil narejen prvi korak, je festival pripravil 13 revij ustnih harmonikarjev (8 v Mokronogu, 3 v Trebnjem, po eno v Metliki in v Poljanski dolini), 2 mednarodni tekmovanji (v Mokronogu), gala koncerte v Slovenski filharmoniji, Kosovelovem domu v Sežani, Trdinovem domu v Novem mestu in v Mokronogu. Koncert v počastitev 250. ob-

letnice Mozartovega rojstva pa je bil nemara edinstven v svetovnem merilu (po besedah strokovnega kritika, izrečenih na radiu Slovenija), saj je bila ustna harmonika nosilka Mozartove glasbene misli s solisti Vladimirjem Hrovatom, Mirom Božičem, skupino ustnih harmonikarjev in v spremstvu harfe, klavirja, otroškega zbora, kvarteta Quartettulipan, vključno s simfoničnim orkestrom RTV Slovenija, ki ga je vodil maestro Marko Munih. Koncert je bil ponovljen še v Evropsko kulturno-zabaviščnem parku v nemškem Rustu.

S skupinami in posamezniki je festival sodeloval šestkrat na prireditvi »Zasopimo u organič« v hrvaškem Gračišču, nekajkrat v Celovcu in na raznih kulturnih in turističnih prireditvah po Sloveniji (Grosuplje, Mala Loka, Volovje, Koper in še).

Na teh prireditvah je nastopilo preko sto različnih orgličarjev, bodisi kot solisti ali ob spremljavi drugih glasbil oziroma ansamblov.

V okviru festivala in v sodelovanju z Glasbeno šolo Trebnje je bilo organiziranih več tečajev za igranje na ustno harmoniko, medtem ko je zamisel za izobraževanje strokovnega kadra še v povojih.

Koncerti ob jubilejih, ki so se zvrstili 27. februarja v Novem mestu, naslednji dan v Mokronogu in 1. marca v Trebnjem, so bili premišljen cvetober s festivalovega vrta tako po vsebinski kot po izvajalski plati. Nastopili so izvorni in sodobnejši ljudski godci, orgličarji z narodnozabavnimi vižami, mojstri zimzelenih popevk, izvajalci bluesa, jazza in seveda »klasiki« z Vivaldijem, Mozartom, Rahmaninovem, Rimskim-Korsakovom. Skratka, pravi praznični pogrinjek.

V treh dneh so nastopili solisti J. Kolenc, I. Bergant, S. Kokol, I. Žnideršič, B. Banovec, J. Andrejaš, A. Šega, K. Franković, I. Duič, I. Žagrič, E. Žagar, D. Cej, J. Marković, J. Gašperin, J. Stariha, D. Siter, V. Gramc, J. Pezdirc, R. Ivacič, O. Nemanič, M. Urbanija, V. Hrovat, M. Božič, D. Hrabrič, L. Peterle, K. Gregorčič (blok flavta), ansambli

Tihožitje, kvartet Maska, Kosci, XXL, duo Urbanija-Cerar (klavir), Banovec-Banovec (klavir), Hrovat-Saje (kitara), Božič-B. Pucihar (klavir) in godalna orkestra Tartini z dirigentom Mirom Sajem in orkester Glasbene šole Trebnje pod vodstvom Boštjana Dimnika.

Festival je za to priložnost izdal tudi posebno pošto znamko, nastopajočim pa se zahvalil z grafiko Jelke Godec Schmidt ORGLIČAR, narejeno prav za to priložnost. Z grafiko se je festival zahvalil tudi prijateljem festivala: glavnemu financerju Občini Mokronog-Trebelno, generalnemu pokrovitelju TOM Mokronog, JSKD RS, medijskima sponzorjema Vašemu kanalu in Radiu Krka, podjetju SEP Mokronog, Občini Trebnje, če omenimo le najpomembnejše.

Vse tri koncerte je vodila Renata Mikec, ki je vodila tudi prvi festival. Foto: STUDIO 5 Mirna

21. redna seja Občinskega sveta Občine Mokronog-Trebelno

je bila v sredo, 11. februarja 2009, in je imela kar 16 točk dnevnega reda.

1. Občinski svet občine Mokronog-Trebelno je kot zadnji soglasno sprejel »paket petih odlokov« o ustanovitvi, in sicer štirih javnih zavodov (Zdravstveni dom Trebnje, Glasbena šola Trebnje, Knjižnica Pavla Golie in Center za izobraževanje in kulturo Trebnje) ter javnega podjetja Komunala Trebnje; ostala dva občinska sveta (Občine Trebnje in Občine Šentrupert) sta komplet odlokov že sprejela. Sprejem odlokov o ustanovitvi javnih zavodov in javnega podjetja je za njihovo nemoteno delovanje nujen.

2. Po skrajšanem postopku je bil soglasno sprejet **Odlok o kategorizaciji občinskih javnih cest v občini Mokronog-Trebelno**. S strani nekdanj skupne Občine Trebnje se je podedovana kategorizacija nadrobno pregledala, odpravile so se pomanjkljivosti in napake v vodenju evidenc, popravile so se navedbe začetkov in koncev vseh kategoriziranih odsekov občinskih javnih cest, kategorizacija se je glede na predloge občine ustrezno dopolnila in se uskladila z dejanskim potekom cest na terenu, prevzele so se digitalne dolžine. Z Zavodom za gozdove Slovenije se je v letu 2007, dokončno pa septembra 2008, uskladilo podvajanje evidenc potekov gozdnih in občinskih cest na istih cestah ali delih cest. S sosednjimi občinami Trebnje, Šentrupert, Sevnica, Šmarješke

Toplice, Novo mesto in Mirna Peč so se ustrezno uskladili mejni odseki.

3. Občinski svet je soglasno sprejel sklep, da se **izda soglasje k projektni nalogi, idejnemu projektu, izdelovalca Trimo Trebnje (september 2008), in k Predinvesticijski zasnovi, izdelovalca ESPRI d. o. o. Novo mesto, (januar 2009) novogradnje večnamenske športne dvorane Mokronog – varianta 2**. Večnamenska športna dvorana za izvajanje osnovnošolske in predšolske športne vzgoje, kot tudi za potrebe športnih klubov, društev in rekreacije občanov, bo imela bruto kvadraturu 1.700 m², tloris bo znašal 44 x 40 x 11,10 m. Dvorana bo sprejela 430 gledalcev.

• V obdobju izvedbe I. in II. faze nadgradnje ter prenove Zdravstvenega doma Trebnje je prihajalo do odstopanj v obsegu predvidenih del, kar je posledično vplivalo tudi na večji obseg porabljenih finančnih sredstev, zato je bila narejena novelacija investicijskega programa. Zaradi dotrajanosti in novih predpisov ni bilo moč navezati novih prostorov na stare brez prepotrebnih del tudi na delu zgradbe, ki ni bil predmet prvotne obnove. ZD Trebnje je tako pristopil tudi k nadzidavi vzhodnega trakta do III. podaljšane gradbene faze (zunanj gobariti, streha, okna). Pred začetkom

obnove je bilo težko predvideti vsa dodatna dela, katerih vrednost znaša 212.286,89 €, vrednost izgradnje vzhodnega trakta pa znaša 102.836,47 €. Tako je Občinski svet Občine Mokronog-Trebelno **potrdil novelacijo investicijskega programa Adaptacija ZD Trebnje z nadzidavo južnega trakta, ki se nanaša na dodatno izvedena dela, in sprejel sklep o sodnanciranju izgradnje vzhodnega trakta do III. podaljšane gradbene faze. V proračunu Občine Mokronog-Trebelno se za investicijo ZD Trebnje (južni trakt, dodatna dela in vzhodni trakt) v letu 2009 zagotovi sredstva v višini 24.000 €, v letu 2010 v višini 25.000 € in preostanek sredstev v letu 2011.**

4. Sprejet je bil **Odlok o Rebalansu A proračuna Občine Mokronog-Trebelno za leto 2009** ter terminski načrt obravnavanja in sprejemanja Odloka o proračunu Občine Mokronog-Trebelno za leto 2010. Skladno s sprejetim poslovníkom občinskega sveta se opravi 15-dnevna javna razprava.

5. Upravna enota Trebnje je občinski svet seznanila, da je le-ta dne 30. 12. 2008 pridobila potrebno soglasje za **ukinitev Krajevnega urada Trebelno**.

OBČINSKA UPRAVA

Sprejet rebalans A proračuna za leto 2009 in predlog za 2010

Občinski svet Občine Mokronog-Trebelno je na 21. redni seji 11. 2. 2009 po konstruktivni razpravi sprejel Rebalans A proračuna 2009 in predlog proračuna za leto 2010. Predlog župana je bil, da svet na seji združi obe obravnavi sprejema rebalansa A proračuna za leto 2009 in ga sprejme po skrajšanem postopku; predlagal pa je tudi, da obravnava predlog proračuna 2010 in sprejme terminski plan, po katerem se predlog posreduje v javno razpravo.

PRIHODKI Rebalansa A za leto 2009 znašajo v višini **4.278.958 €**. Glede na sprejeti proračun 2009 je bila potrebna uskladitev prihodkov. Tako se skupni prihodki glede na sprejeti proračun **spreminjajo** predvsem:

- na račun nedavnih prihodkov – prihodki od prodanega materiala (projekt: Preboj Radna vas), kajti vrednosti projekta so dejansko znane oz. določene glede na izvedeno javno naročilo v letu 2008;
- na račun prejetih sredstev iz državnega proračuna in EU sredstev – zneski se usklajujejo glede na sklenjene pogodbe.

ODHODKI Rebalansa A za leto 2009 pa znašajo v višini **4.613.720 €**.

Odhodkovna stran se z Rebalansom A 2009 prav tako uskladi glede na spremembo prihodkovne strani. Odhodki v letu 2009 so večji od prihodkov za **334.762,00 EUR**, in sicer:

- na račun sredstev na računu 31. 12. 2008,
- na račun predvidenega zadolževanja (15-

0.000 € v 2009 in 250.000 € v letu 2010), ki ga omogoča veljavna zakonodaja na področju financiranja občin. Dejanska zadolžitev pa bo realizirana na podlagi dejanskih potreb.

V predlaganem Rebalansu A proračuna 2009 predstavljajo investicijski odhodki in transferi skoraj 52,32 %.

Po posameznih proračunskih porabnikih **so spremembe** naslednje:

Pri **občinskem svetu** gre predlagano ZNIŽANJE predvsem na račun uskladitve planiranih odhodkov na raven lanske realizacije (2008), torej tudi na račun »šparanja«, s tem, da načrtovani programi naj ne bi bili ogroženi.

V letu 2010 pa gre za rahlo povečanje na račun lokalnih volitev, ki bodo v letu 2010.

Tudi **Nadzornemu odboru** se sredstva zmanjšujejo, zagotavlja pa se sredstva za izvajanje programa na ravni realiziranih potreb iz leta 2008.

Pri **županu** se sredstva zmanjšujejo glede na realizacijo 2008, glede na sprejeti proračun 2009 pa nekako ostajajo v istem rangju.

Pri **Občinski upravi** gre za nekatere prerezporeditve posameznih postavk proračuna in prerazporeditve sredstev glede na **namen in višino predvidenih programov oz. projektov**.

- Povečujejo se stroški na postavki 06422 – **elektr. in komunalne storitve OU**, na račun ogrevanja (knjižnica, večnamenski dom).
- Zmanjšujejo se sredstva za **nabavo in vzdr-**

ževanje službenega vozila, kajti glede na stanje sredstev v Rebalansu A je bila nabava službenega vozila ponovno odložena.

- Povečujejo se sredstva na postavki 06440 – **vzdrževanje objektov in opreme** predvsem na račun pogodbenih obveznosti iz lanskega leta, zvišujejo pa se tudi sredstva za tekoče **vzdrževanje licenčnih programov**, ki jih občinska uprava potrebuje pri svojem delu.
- Delno se zmanjšujejo sredstva na **področju požarne varnosti**, predvsem na račun investicijskih sredstev – obnovo voznega parka (vendar bo dogovorjeni program OGP-ja realiziran).
- Na posebni postavki se zagotavlja sredstva za izvedbo programa **Sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu – SPVCP**.
- Bistveno se poveča postavka »**zapuščene živali**« glede na realizacijo 2008. Občina je dolžna zagotavljati sredstva za izvedene storitve azila za zapuščene živali – inšpekcijske odločbe.
- Sredstva v **kmetijstvu** se delno zmanjšujejo glede na lansko realizacijo, zagotavlja pa se sredstva za pogodbene obveznosti skupaj z dolenskimi občinami, za projekt LAS LEADER.
- Za projekt **LEK – lokalni energetski koncept** (2008–2009), ki je v zaključni fazi, se predvidevajo sredstva glede na sklenjeno pogodbo v letu 2008. Del sredstev pridobimo tudi letos iz državnega proračuna.

- Postavka **tekočega vzdrževanja** LC in JP se v skupnem znesku povečuje, predvsem na račun izvedenega postopka nove koncesije, po kateri se pogodbenne obveznosti za leto 2009 nekoliko povečujejo.
- Postavka gradnja **cestne infrastrukture** na LC in JP se v skupnem znesku povečuje, ločeno pa so določene proračunske postavke za oba večja projekta, pri čemer gre predvsem za uskladitev obeh projektov glede na izvedene postopke in podpisane pogodbe v lanskem letu. Na postavki 13405 pa se tudi namensko zagotavljajo sredstva ½ zbranega samopriskevka za ureditev JP na območju Trebelnega.
- S sredstvi za investicijsko vzdrževanje **avtobusnih postajališč** želimo postopno obnavljati dotrajana avtobusna postajališča tudi v letu 2009 in 2010.
- Povečujemo sredstva za **investicijsko vzdrževanje javne razsvetljave**, na račun projektne dokumentacije in delno same izvedbe, dodatno pa zagotavljamo sredstva za izvedbo projekta »**strategija razvoja JR**«, v sklopu katere moramo izdelati tudi **načrt JR** in ga predložiti pristojnemu ministrstvu do 31. 3. letošnjega leta.
- Povečujejo se izdatki na postavki 14420 – **turizem, na račun investicijskega vzdrževanja sejmišča**. Na podlagi inšpekcijske odločbe smo do avgusta 2009 dolžni izdelati streho na delu sejmišča.
- Povečuje se znesek **takse zaradi odlaganja odpadkov**, ki predstavlja namenska sredstva in se jih zaradi neporabe prenaša iz prejšnjih let.
- Dodatno zagotavljamo sredstva na postavki 16403 »**program komunalnega opremljanja**«, ki ga je občina po veljavni zakonodaji dolžna izdelati in na njegovi osnovi pripraviti nov odlok o komunalnem prispevku.
- »**Vzpostavitev katastrov GJI**« – Sredstva se zagotavljajo na podlagi pogodbenih obveznosti iz leta 2008.
- Povečujejo se sredstva za nadaljevanje postopkov »**Občinskega prostorskega načrta**«. Upamo na možnost sprejema tega dokumenta najkasneje v prvi polovici leta 2010.
- Zagotavlja se več sredstev za **vzdrževanje pokopališč**, in sicer za pokopališče v Štatenberku.
- V okviru postavke »**nakup zemljišč**« zagotavljamo sredstva za plačilo pridobljene stavbne pravice od Petrola (sklep se je OS).
- Za investicijsko vzdrževanje **zdravstvenih domov** zagotavljamo sredstva za adaptacijo in nadzidavo J in V trakta ZD Trebnje – predvideva se 69.000 € v treh letih.
- Postavka 17010 – **prispevek za ZZ nezavarovanih oseb** povečujemo glede na realizacijo v letu 2008.
- V letošnjem letu zapade še drugi del plačila za nakup opreme **knjižnice** v Mokronogu, zagotavljamo pa tudi sredstva za 2. fazo izgradnje knjižničnih prostorov.
- Nadaljuje se dograditev **večnamenskega**

doma na Trebelnem, glede na sprejeta sredstva, tudi iz samopriskevka.

- Na področju družbenih dejavnosti zagotavljamo sredstva v skladu z zakonskih določil, saj je občina kot ustanovitelj ali soustanovitelj dolžna zagotavljati posamezne dejavnosti:
 - o zagotavljamo dodatna sredstva za **najemno novozgrajenega vrtca** (Na račun več sprejetih otrok pa se sorazmerno povečuje tudi delež občine za pačilo dejavnosti vrtca.);
 - o povečujemo sredstva »**transferi v OŠ**« na račun investicijskega vzdrževanja (**nujne preureditve kuhinje** – del sredstev v letu 2009, del v letu 2010);
 - o povečujemo sredstva za **večnamensko športno dvorano** (projekti) glede na prejeti sklep MŠŠ o uvrstitvi v državni NRP.

Javna razprava predloga proračuna za leto 2010 pa se je zaključila 28. 2. 2009. Občinska uprava ni prejela amandmajev za spremembo, podane so bile le nekatere pobude za manjše spremembe.

Na koncu naj še enkrat poudarim, da se zavedamo, da ni bilo mogoče upoštevati vseh želja, ki sta jih občinska uprava ali župan tako ali drugače zaznala. Dejstvo pa je, da je potrebno temeljito in preudarno načrtovanje odhodkov za izvedbo vseh projektov v naslednjih letih, kajti verjetno je, da bo recesija vplivala tudi na občinski proračun!

Direktorica občinske uprave
Mojca Pekolj

Srečanje z občani v Mokronogu in na Trebelnem: o delu in načrtih Občine Mokronog-Trebelno

Nedelja, 1. marca 2009, je bila za župana in Občinsko upravo Občine Mokronog-Trebelno delavna, prav tako bi lahko rekli tudi za občanke in občane, ki so se v zelo velikem številu udeležili srečanja oz. predstavitve dela in načrtov razvojnih programov Občine Mokronog-Trebelno. V Mokronogu je bilo (na podlagi liste prisotnosti) prisotnih 65, na Trebelnem pa kar 79 občank in občanov.

Direktorica občinske uprave, Mojca Pekolj, je orisala dosedanje proračune občine in predstavila zaposlene na občinski upravi. Župan, Anton Maver, se je med drugim dotaknil prizadevanj okoli delitvene bilance; pohvalil je delo članic in članov občinskega sveta in dejal, da se vsak po svoje zelo trudi za svoje volilno območje. Med večjimi projekti, ki trenutno tečejo, sta izpostavila gradnjo novega vrtca (le-ta naj bi bil uradno odprt sredi maja), obnovo lokalne ceste Sv. Peter–Drečji Vrh in javne poti Drečji Vrh–Jelševce, preboj Radna vas, pripravo občinskega prostorskega načrta in podrobnega načrta za stanovanjsko območje v Mokronogu. V načrtih razvojnih programov so poleg gradnje nove športne dvorane v Mokronogu, med drugim tudi obnova lokalnih cest Preloge–Slepšek in Mokronog–Ornuška vas ter

javne poti na Žalostno goro, ureditev križišča in obcestnih površin pri gostilni Deu, gradnja telovadnice na Trebelnem, priprava dokumentacije za gradnjo skupne centralne čistilne naprave, gradnja vodohrana na Balem Griču in vodovoda v Raduljski dolini, obnova vodovoda v Škarpi in Hrastovici ... Predstavila sta torej prizadevanja in načrte za v prihodnje na vseh področjih – od cest, oskrbe z vodo, ravnanja z odpadki, področja družbenih dejavnosti, do prostora, potem pa je bila beseda prepuščena občanom. Lahko so povedali vse, kar jih žuli, izpostavili pomanjkljivosti, izrekli, kaj vse si želijo oz. pričakujejo, zaželene so bile tudi pohvale.

V Mokronogu so zbrani izrazili željo, da bi se čim prej uredila javna razsvetljava, velik problem je povezava s svetovnim medmrežjem; težave so pri oskrbi s pito

vodo, neurejeni so nekateri deli cest. Daljša razprava je tekla okoli ureditve križišča pri gostilni Deu ter povezovalni cesti med Mokronogom in Trebelnim oz. vhodom v sam Mokronog.

Na Trebelnem so predlagali, da bi pri Drečjem Vrhu uredili še obvoznico ter med drugim opozorili na neredno čiščenje muld in prepustov na cestah, slabo vzdrževano gozdno cesto proti Debencu. Dotaknili so se tudi vodovoda, ki se gradi skupaj s sosednjo občino Mirna Peč.

Na žalost je že tako, da je želja, pobud in načrtov veliko in več, kot bi lahko bilo uresničljivo, kajti denarja je vedno premalo, zato bo marsikatera naložba morala počakati na prihodnji mandat.

Direktorica občinske uprave
Mojca Pekolj

Poročilo o zdravstvenem nadzoru pitnih voda v Občini Mokronog-Trebelno, ki so v upravljanju javnega podjetja Komunale Trebnje d.o.o., v letu 2008

Spoštovani uporabniki pitne vode!

V letu 2008 smo upravljali s petimi vodovodnimi sistemi: Trebnje, Čatež, Mokronog, Trebelno in Zaloka. Vodovodni sistem Mokronog, ki je v občini Mokronog-Trebelno

oskrbuje s pitno vodo naslednja naselja: BELI GRİČ, GORENJA VAS PRI MOKRONOGU, GORENJI MOKRONOG, HRASTOVICA, LOG, MARTINJA VAS PRI MOKRONOGU, MOKRONOG, MOST, OSTROŽNIK, PUGLED PRI MOKRONOGU, PUŠČAVA, RIB-

JEK, SLEPŠEK, in naselja v občini Šentrupert: BISTRICA, DOLENJE JESENICE, PRELESJE ter naselji GLINEK in VOLČJE NJIVE, ki sta v občini Trebnje.

Vodovodni sistem Trebelno, ki je v občini Mokronog-Trebelno oskrbuje s pitno vodo naslednja naselja: BREZOVICA PRI TREBELNEM, ČILPAH, DOLENJE ZABUKOVJE, DREČJI VRH, GORENJE ZABUKOVJE, JELŠEVEC, KRIŽNI VRH, MALINE, TREBELNO in VRH PRI TREBELNEM.

Javnozdravstveni nadzor je izvajal Zavod za zdravstveno varstvo Novo mesto in je potekal v skladu s Pravilnikom o zdravstveni ustreznosti pitne vode (Ur. l. RS, št. 46/97, 52/97, 07/00 in 52/00) in Pravilnikom o pitni vodi (Ur. l. RS, št. 19/04 in 35/04).

Voda na vodovodnem sistemu Mokronog in Trebelno je bila v letu 2008 zdravstveno ustrezna!

Več si lahko preberete na:

www.komunala-trebnje.si

Direktor: mag. Štefan Velečič

Tabela 1: Pregled mikrobioloških in kemičnih rezultatov v letu 2008

	MIKROBIOLOGIJA							KEMIJA					
	Št. vz.	U	%	NU	%	vzrok	%	Št. vz.	U	%	NU	%	vzrok
MOKRONOG													
vertina	4	4	100	0	0	0	0	2	2	100	0	0	
VH	7	7	100	0	0	0	0	3	3	100	0	0	
omrežje	11	10	91	1	9	0	0	5	5	100	0	0	
skupaj	22							10					
TREBELNO													
vertina	3	3	100	0	0	0	0	2	2	100	0	0	
VH	3	2	67	1	33	0	0	1	1	100	0	0	
omrežje	5	5	100	0	0	0	0	2	2	100	0	0	
skupaj	11							5					

Legenda: U=ustrezno; NU=neustrezno, vzrok pri MKB= število vzorcev z Escherichia coli, vn – vidne nečistoče

Obvezno zdravstveno zavarovanje

S 1.1.2009 je stopila v veljavo novela **Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju, ki ga je izdalo** Ministrstvo za zdravje je v soglasju z Ministrstvom za delo, družino in socialne zadeve ter Pravilnik o merilih za ugotavljanje dohodkov, prihrankov in premoženja občanov za prijavo v obvezno zdravstveno zavarovanje, ki spreminja dosedanje pogoje za prijavo občana v obvezno zdravstveno zavarovanje.

Omenjena zakonodaja nalaga vsem občanom, da opravimo revizijo oz. postopek preverjanja in ugotovimo, ali občani, ki so v obvezno zdravstveno zavarovanje vključeni po 21. točki 15. člena (v obvezno zdravstveno zavarovanje je vlagatelj na podlagi njihovih vlog prijavila občina stalnega prebivališča, ki tudi plačuje mesečni prispevek), še nadalje izpolnjujejo pogoje za ohranitev te pravice.

Pomembno novost predstavlja **ugotavljanje dohodkov in premoženja vseh članov gospodinjstva**, ne le vlagatelja vloge za pridobitev obveznega zdravstvenega zavarovanja oz. prisilca.

V 4. členu pravilnika je opredeljeno, da je občan pristojni Občini stalnega prebivališča ob vložitvi vloge dolžan sporočiti vse podatke o obstoju in vrednosti dohodkov, prihrankov in premoženja, ki

vplivajo na prijavo v obvezno zavarovanje in o tem priložiti dokazila, razen o tistih podatkih, ki jih občina lahko po uradni dolžnosti pridobi iz uradnih evidenc. Kod dohodek se ne šteje edino denarna socialna pomoč.

Občinska uprava Občine Mokronog-Trebelno je v mesecu februarju pričela z revizijo in izdala 19 pozitivnih odločb, za 16 vlagateljev pa se še pridobivajo potrebni podatki. 37 vlagateljev pa po novi zakonodaji ni več upravičenih do zavarovanja po 21. točki 15. člena Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju.

Občine smo na skupnem posvetu opozorile Ministrstvo za zdravje, da je izvajanje te zakonodaje izredno težko, saj prizadene številne občane, ki že tako živijo na robu preživetja. Z upoštevanjem dohodkov vseh družinskih članov, ki živijo v skupnem gospodinjstvu, jih večina ni več upravičena do brezplačne vključitve v obvezno zdravstveno zavarovanje, temveč si morajo mesečne prispevke plačevati sami. Ministrstvo je zagotovilo, da bodo takoj pristopili k spremembi zakonodaje in pravilnika, do sprejema le-te pa velja obstoječa zakonodaja, ki jo moramo občine pri odločanju o pravici, upoštevati.

Mateja Vrabc, Občinska uprava

Nedovoljen odvzem vode iz vodovodnega sistema Trebelno

Komunala Trebnje, kot upravljavec vodovodnega sistema Trebelno, opaža, da občani nelegalno odvezemajo pitno vodo iz hidrantov, kar se smatra za krajo vode in prekršek.

Področje vodo oskrbe je urejeno z Odlokom o pogojih, načinu odjema in oskrbe s pitno vodo (SDL, št. 4/91). V 22. členu je med drugim določba z naslednjo vsebino:

Odvzem vode iz javnih hidrantov brez dovoljenja upravljavca ni dopusten.

V 38. členu omenjenega odloka pa je določba, da se z denarno kaznijo kaznuje za prekršek oseba, ki odvzame vodo brez soglasja upravljavca.

Hidrantno omrežje se lahko uporablja le v primeru požara, uporabnik pa mora upravljavca vodovodnega sistema o uporabi obvestiti najkasneje v roku 24 ur po posegu.

Direktor: mag. Štefan VELEČIČ

Opravičilo

Spoštovane občanke in občani!

V mesecu decembru ste na domove prejeli »Koledar Občine Mokronog-Trebelno«. Žal je pri nastajanju oz. pri podnapisih nekaterih fotografij prišlo do pomote, in sicer:

1. V mesecu januarju je pravilni podnapis: »Vinske gorice - Bitovska gora«
2. V mesecu juliju je pravilni podnapis: Mokronoško polje »Na Šeginkah«

Za neljubo pomoto se vam opravičujemo.

OBČINSKA UPRAVA

Izgradnja vodovoda v dolini Radulje

Dokončanje izgradnje vodovoda v vaseh Cerovec, Radna vas in Bitnja vas se pričakuje konec meseca marca.

Optimistična napovedovanja, da bodo vaščani vasi Cerovec, Radna vas in Bitnja vas že konec leta 2008 dobili zdravo pitno vodo, se niso uresničila. Verjetno so bila pričakovanja prevelika in planiranje preveč optimistično, kar je pri vaščanih teh vasi povzročilo kar nekaj slabe volje na račun nedokončanih del.

Sprva je kazalo na to, da se bodo dela zaključila po predvidenem planu, vendar se je kasneje, v času izgradnje, izkazalo, da je bila sama gradnja veliko zahtevnejša, kot se je planiralo, pa tudi vremenske razmere v mesecu decembru lanskega leta za izvajanje gradbenih del niso bile ugodne.

Gradbena dela v vseh treh vaseh izvaja podjetje Korbar-gradnje d. o. o. iz Trebnjega, ki je bilo kot najugodnejši ponudnik izbrano na podlagi javnega naročila. Dela so se pričela v mesecu septembru lanskega leta. Do sedaj je bilo izgrajenega cca 2800 m glavnega voda in cca 1500 m priključnih vodov. Dela se trenutno izvajajo na priključnih vodih, vključno z izvedbo priključnih jaškov. V kolikor bodo

dopuščale vremenske razmere, bodo zemeljska dela zaključena predvidoma do konca meseca marca.

Kot sem že pisala v člankih, ki so bili objavljeni v predhodnih glasilih, bo vodovod priključen na vodni vir, katerega investitor je Občina Mir-

na Peč. Ker je naša občina pristopila k temu projektu s svojo udeležbo, je bilo potrebno urediti medsebojne obveznosti med obema občinama, in sicer upravljanje s sistemom, določitev cene in kot najpomembnejše, določitev deleža pri celotni investiciji občine Mirna Peč, ki se nanaša na skupne vire in opremo. Slednja obveznost je v domeni obeh županov, da se dogovorita glede višine deleža naše občine pri tej investiciji. Po dokončnem dogovoru županov obeh občin bo v vasi Cerovec, Radna vas in Bitnja vas končno lahko pritekla zdrava pitna voda.

Nadzor nad kakovostjo pitne vode v občini izvaja Zavod za zdravstveno varstvo Novo mesto. Iz poročil o kvaliteti pitne vode iz vaških vodovodov, ki jih pripravi zavod, je razvidno, da sta od 20-tih vaških vodovodov, ki oskrbujejo 397 gospodinjstev, zdravstveno ustrezna samo dva vodovoda, in sicer vodovoda v Gorenjih in Srednjih Laknicah. To kaže na resno stanje, ki zahteva konkretno ukrepanje. Občina se prav gotovo zaveda zahtevne problematike na tem področju, saj za obnovo in izgradnjo novih vodovodnih sistemov nameni vsako leto velik del proračunskih sredstev.

Po mojem mnenju bi se morali vsi občani zavedati, da je oporečna pitna voda zdravju zelo škodljiva, zato moramo vsi skrbeti za to, da se v vodni viri in njihova območja varujejo, da se v območje teh virov ne odlaga zdravju nevarnih odpadkov, ne uporablja pretirana količina gnojil in škropiv. Verjetno bo preteklo še veliko let, preden bodo vaški viri vode nadomeščeni z javnih vodovodom, ki bo zagotavljal zdravo pitno vodo vsem občanom. Do takrat pa moramo biti sami toliko osveščeni, da ne bomo škodili sami sebi.

Jerneja Dragan

Kakovost pitne vode vaških sistemov oskrbe s pitno vodo

V Občini Mokronog-Trebelno imamo kar 20 malih vaških vodovodov, ki oskrbujejo skupno okoli 397 gospodinjstev, kar predstavlja približno 43 % vseh prebivalcev občine. Zavod za zdravstveno varstvo Novo mesto, ki izvaja nadzor nad kakovostjo vode iz vaških vodovodov v naši občini, v letu 2008 ocenjuje vodo oskrbo večine vaških sistemov kot nevarno, vodo pa kot zdravstveno neustrezno. **Zaradi prisotnosti fekalnih oziroma koliformnih bakterij v večini vzorcev je potrebno tako vodo pred uporabo obvezno prekuhavati.**

Iz poročil zavoda za leto 2008 izhaja, da sta bila v Občini Mokronog-Trebelno poleg javnih sistemov oskrbe s pitno vodo edina vaška vodovoda, iz katerih je bila voda zdravstveno ustrezna, vodovoda Gorenje Laknice in Srednje Laknice-Sv. vrh. Na teh dveh vaških vodovodih in na javnih sistemih oskrbe s pitno vodo prekuhavanje vode pred uporabo ni potrebno.

Dolgoročno je rešitev za nekatere vodovode v uvedbi kondicioniranja (filtracija, kloriranje) vode, za večino lokalnih vodovodov pa tem, da se priklopijo na večje vodovode, ki jih upravlja usposobljen upravljavec.

Občinska uprava, **Stanko Tomšič**

Čistilna akcija v soboto, 28. marca 2009

Občina Mokronog-Trebelno vsako leto organizira akcijo, katere namen je poleg ozaveščanja naših občanov o skrbi vsakega posameznika za čisto okolje tudi neposredno odstranjevanje odloženih odpadkov iz okolja. V okviru širše akcije se organizira čistilna akcija, na katero so vabljeni tako vsa društva, ki delujejo v naši občini, kot tudi občani, ki niso vključeni v posamezna društva. Želimo, da vsak po svoji moči pripomore k čistejšemu okolju.

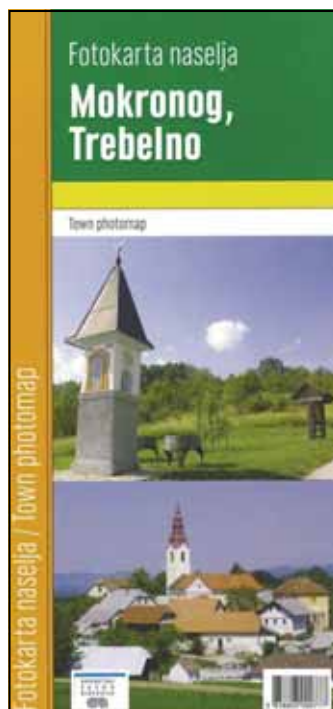
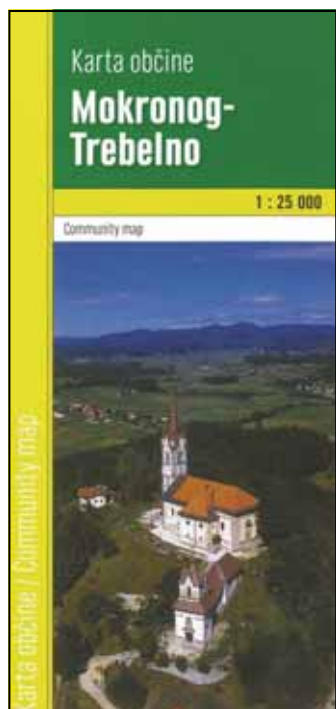
Vabimo vas, da se v čim večjem številu udeležite splošne čistilne akcije **v soboto, 28. marca.**

Vsak naj po svojih močeh poskrbi za odstranitev odpadkov iz narave na področju, kjer prebiva. Odpadke lahko odložite na enem od zbirnih mest za komunalne odpadke ali pa jih odpeljete na deponijo Globoko, in **sicer vsak dan od 7. do 20.**

ure, ob nedeljah in praznikih pa od 8. do 14. ure.

Društva so vabljeni k organiziranim akcijam, ki jih lahko izvedejo tudi kak drugi dan, o čemer naj občinsko upravo predhodno obvestijo. Občina Mokronog-Trebelno ima v letu 2009 predvidena sredstva v višini 2.000 €, ki jih bo nakazala na transakcijski račun v akciji udeleženi društev, v sorazmernem deležu, glede na število udeležencev iz posameznega društva. Sredstva bomo nakazali na podlagi pisnega poročila posameznega društva o poteku akcije in številu udeležencev.

Namenske vreče in rokavice, ki jih boste uporabili pri čiščenju okolja, in podrobnejša pojasnila o poteku akcije lahko dobite na Občini Mokronog-Trebelno, pri g. Stanku Tomšiču, tel. št. (07) 34 98 265 ali 051-641 647. **Stanko Tomšič**, Občinska uprava

»Fotokarta naselja Mokronog, Trebelno in karta občine Mokronog-Trebelno«

Izdajatelj in založnik fotokarte naselja Mokronog, Trebelno in karte občine Mokronog-Trebelno je Občina Mokronog-Trebelno, njen izdelovalec je Geodetski zavod Slovenije d. d., izvedba je bila v pristojnosti Kartografskega oddelka Geodetskega zavoda Slovenije d. d. Karto bo mogoče kupiti tudi v prosti prodaji.

Občina Mokronog-Trebelno
Pod Gradom 2, 8230 Mokronog-Trebelno

POZIVA

občanke in občane, da se seznanijo z delovnim osnutkom namenske rabe prostora za nov prostorski načrt občine (OPN).

JAVNA RAZSTAVA DELOVNEGA OSNUTKA NAMENSKE RABE POVRŠIN OBČINSKEGA PROSTORSKEGA NAČRTA MOKRONOG-TREBELNO

bo potekala v času **od 30. marca do 10. aprila 2009** vsak delavnik med 10.00 in 12.00 uro,
v prostorih Občine Mokronog-Trebelno,
Pod Gradom 2, 8230 Mokronog-Trebelno.
Prav tako bo ogled možen tudi na spletnem portalu PISO.

V sklopu javne razstave bo organiziran

SKUPNI RAZGOVOR S PRIPRAVLJALCEM OPN, ki bo potekal 9. aprila 2009, ob 19.00 uri, v dvorani kulturnega doma v Mokronogu.

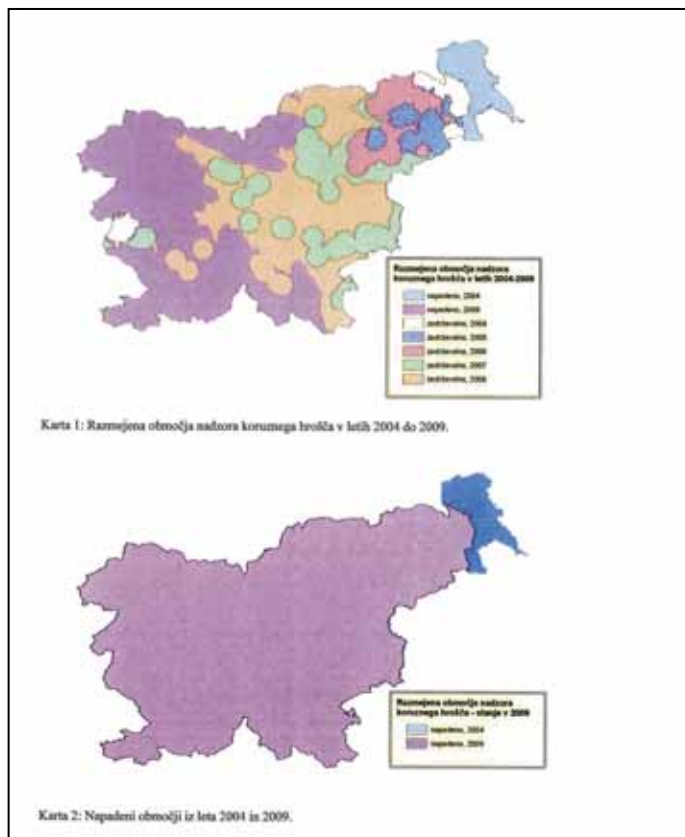
Na skupnem razgovoru bodo prisotnim podane obrazložitve in dodatna pojasnila k razgrnjenemu gradivu. Pripombe k delovnemu osnutku namenske rabe površin OPN lahko občani in zainteresirana javnost vpišejo v posebne obrazce na kraju javne razgrnitve. Obravnavane bodo le podpisane in s polnim naslovom opremljene pripombe in predlogi.

Morebitne dodatne predloge za spremembe namenske rabe površin bomo zbirali do 17. 4. 2009.

Župan Anton MAVER, l.r.

Obvestilo o pojavu koruznega hrošča

Fitosanitarna uprava RS je dne 19. 1. 2009 določila celotno območje Republike Slovenije kot napadeno območje koruznega hrošča, kjer se izvajajo ukrepi zatiranja koruznega hrošča v skladu z zadrževalnim programom koruznega hrošča *Diabrotica virgifera* Le Conte. Zadrževalni program in odločba sta dostopna na Fitosanitarni upravi in na njeni spletni strani <http://furs.si/Diabrotica/Index.asp>.

Javni poziv

Občina Mokronog-Trebelno na podlagi veljavnega Zakona o prostorskem načrtovanju nadaljuje s postopkom priprave Občinskega prostorskega načrta Občine Mokronog-Trebelno.

Vinogradniško območje je avtohtona značilnost našega prostora in na podlagi tega izhodišča smo, skladno z zadnjimi pojasnili Ministrstva za okolje in prostor, kot naročnik projekta Občinskega prostorskega načrta Mokronog-Trebelno vključno z izdelovalcem Urbi d. o. o. povzeli možnost, da Vas, lastnike zemljišč v okviru vinogradniških območij, pozovemo, da **podate pobudo v primeru želje po gradnji novih gospodarskih objektov za namen opravljanja vinogradniške dejavnosti.**

V skladu z zadnjimi pojasnili Ministrstva za okolje in prostor prosimo vse zainteresirane v vinogradniških območjih, ki nameravajo v bližnji prihodnosti postaviti zidnico, da podajo pobude za nameravano gradnjo zidnice, s katerimi bomo dopolnili OPN.

Po spremenjeni gradbeni zakonodaji izdaja gradbenih dovoljenj na kmetijskem zemljišču v vinogradniškem območju namreč ne bo več dopustna, če na omenjenem območju ne bo vrisane stavbnega zemljišča.

Pisne pobude bo Občinska uprava sprejemala od 20. 3. 2009 do 17. 4. 2009 v prostorih Občinske uprave v Mokronogu, Pod Gradom 2.

Pisne pobude oddate na obrazcu, ki bo na voljo na sedežu občinske uprave in na spletni strani: www.mokronog-trebelno.si. Informacije oz. dodatna pojasnila lahko občani in vsi zainteresirani dobijo na sedežu občine, v času uradnih ur. Kontakt: Uroš Pikel, tel.: 07 34 98 264

Župan Anton MAVER l. r.

Delovna knjižica ni več obvezen dokument

V skladu z Zakonom o spremembah in dopolnitvah zakona o delovnih razmerjih (Uradni list RS, št. 103/2007; ZDRA-A) **prenehajo s 1. 1. 2009 veljati določbe 224., 225. in 226. člena Zakona delovnih razmerjih (ZDR), ki se nanašajo na delovno knjižico. ZDR-A tako opušta delovno knjižico kot obvezen dokument delavca.**

Po 1. 1. 2009 upravne enote ne bodo več izdajale delovnih knjižic, prav tako ne bo več pravne podlage za vpisovanje podatkov v delovne knjižice. Delavci obdobja vključenosti v socialno zavarovanje na podlagi delovnega razmerja v postopkih uresničevanja določenih pravic lahko izkazovali z izpisom o obdobjih zavarovanja v RS po 1. 1. 2009. Izpis o obdobjih zavarovanja bodo lahko pridobili pri Zavodu za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije (ZPIZ) – vloga za izpis je objavljena na spletišču ZPIZ.

Iz tega izpisa bodo razvidna obdobja zavarovanja od zadnje prijave v zavarovanje pred 1. 1. 2009. Obdobja zavarovanja pred tem pa bodo delavci lahko še naprej izkazovali z vpisi v delovni knjižici, ki so bili izvedeni pred 1. 1. 2009 in ohranjajo javno veljavo.

UE TREBNJE

Odvoz kosovnih in nevarnih odpadkov

Kosovne odpadke je potrebno primerno zložiti, povezati oziroma zapakirati ter jih zložiti na določen dan odvoza do 6. ure zjutraj na zbirno mesto (pri posodi za odpadke). Kjer se odvoz izvaja več dni morajo biti kosovni odpadki pripravljene na prvi dan odvoza do 6. ure.

Kosovni odpadki iz gospodinjstva SO predvsem: iztrošeno pohištvo, sanitarni elementi in drugi kosovni predmeti iz gospodinjstva (hladilniki, zamrzovalniki, klimatske naprave za uporabo v gospodinjstvih, osebni računalniki, TV sprejemniki, radijski aparati).

Med kosovne odpadke NE SODIJO: zapuščeni avtomobili, kmetijski stroji, avtomobilske gume, deli karoserije in motorja ter ostali avtomobilski deli, nevarni odpadki (baterije in akumulatorji, odpadki, kateri vsebujejo živo srebro, kisline, topila, lepila in smole, pesticidi in biocidi, tiskalniki, embalaža, ki vsebuje ostanke nevarnih snovi ali je onesnažena z nevarnimi snovmi), razni gradbeni odpadki (kritina, les, opeka). Ti odpadki niso kosovni odpadki iz gospodinjstev in jih ne bomo od-

važali. Na skupna zbirna mesta jih je prepovedano odlagati, zato jih Komunala ne bo odvažala!

Nevarne odpadke je potrebno do lokacije zbiranja dostaviti v ustrezni embalaži, da ne bi prišlo do onesnaženja, večje kose po možnosti razstaviti ter jih po razporedu dostaviti na ustrezna zbirna mesta ob točno določeni uri.

Nevarni odpadki iz gospodinjstva SO PREDVSEM: topila, kisline, baze, fotokemikalije, baterije in akumulatorji, odpadki, kateri vsebujejo živo srebro, lepila in smole, barve ter črnila, detrgenti, ki vsebujejo nevarne snovi, pesticidi in biocidi, tiskalniki, les, ki vsebujejo nevarne snovi, embalaža, ki vsebuje ostanke nevarnih snovi ali je onesnažena z nevarnimi snovmi.

Med nevarne odpadke NE SODIJO: iztrošeno pohištvo, sanitarni elementi in drugi kosovni predmeti iz gospodinjstva, papir in lepenka, steklo, oblačila, jedilna olja in maščobe, detergenti, ki ne vsebujejo nevarnih snovi, plastika, odpadki iz čiščenja dimnikov, embalaža iz lesa, kovine, plastike, papirja ter stekla in sestavljenih materialov.

Vse dneve v letu lahko občani sami pripeljejo nevarne in kosovne odpadke na komunalno deponijo Globoko in sicer od 7. do 20. ure, ob nedeljah in praznikih pa od 8. do 14. ure.

Občinska uprava,
Stanko Tomšič

Razpored odvoza kosovnih odpadkov:

Dan odvoza	Datum odvoza	Lokacija odvoza
ČETRTEK	26. 03. 2009	Območje bivše KS MOKRONOG
PETEK	27. 03. 2009	Območje bivše KS MOKRONOG
PONEDELJEK	30. 03. 2009	Območje bivše KS TREBELNO
TOREK	31. 03. 2009	Območje bivše KS TREBELNO
SREDA	01. 04. 2009	Območje bivše KS TREBELNO

Razpored odvoza nevarnih odpadkov:

Dan odvoza	Datum in čas zbiranja	Lokacija zbiranja
PONEDELJEK	04. 05. 2009 od 12.15 do 13.45 ure	MOKRONOG pri gasilskem domu
TOREK	05. 05. 2009 od 07.00 do 09.00 ure	TREBELNO pri Osnovni šoli

Stare parkirne karte le še do tretjega maja

Ponovno obveščamo vse zainteresirane, da smo na podlagi Pravilnika o parkirni karti (Uradni list RS, št. 41/2006) z 2.4.2007 pričeli z izdajanjem parkirnih kart za invalide na novih obrazcih.

Ob tem pa je potrebno opozoriti, da citirani pravilnik določa, da ostanejo znaki za parkiranje motornih vozil, ki so bili izdani upravičencem po prejšnjih predpisih, v veljavi še tri leta po uveljavitvi tega pravilnika, to je do **3. 5. 2009**. Do tega dne pri zamenjavi upravičencem ne bo potrebno dokazovati izpolnjevanja pogojev za pridobitev parkirne karte po novih predpisih. Priložiti je potrebno le dve fotografiji, staro parkirno karto in poravnati 2,51 EUR.

Za tiste upravičence, ki bodo prvič uveljavljali pravico do parkirne karte, se pogoji ugotavljajo v skladu z novimi predpisi.

Parkirna karta se izda zdravstvenim delavcem, delavcem socialnih služb in delavcem invalidskih organizacij, ki smejo s tako označenim vozilom ob obiskih oskrbovancev na domu zaradi nujnih in neodložljivih storitev, potrebnih za njihovo zdravje in življenje, za največ dve uri parkirati vozila na krajih, kjer to sicer ni dovoljeno.

Na označenem parkirnem prostoru za invalida sme parkirati vozilo:

- oseba, ki ima zaradi izgube, okvare ali paraliziranosti spodnjih

ali zgornjih okončin ali medenice priznana najmanj 60 % telesno okvaro, osebe z multiplo sklerozo in osebe z mišičnimi in živčnimi mišičnimi obolenji z ocenjeno najmanj 30 % telesno okvaro;

- težko telesno prizadeta oseba, ki ji je zaradi tega priznana invalidnost po predpisih o varstvu telesno in duševno prizadetih oseb;
- spremljevalec, ki vozi in spremlja osebo iz prve ali druge alineje tega odstavka, ki sama ne more ali ne sme voziti motornega vozila, težko duševno prizadeta osebo, ki ji je zaradi tega priznana invalidnost po predpisih o varstvu telesno in duševno prizadetih oseb ali osebo, ki je slepa;
- spremljevalec, ki vozi in spremlja mladoletno osebo, ki je težko telesno in duševno prizadeta oziroma je zaradi izgube, okvare, paraliziranosti spodnjih okončin ali medenice ovirana pri gibanju.

Parkirno karto izda na zahtevo upravičencev **upravna enota, kjer ima upravičenec stalno ali začasno prebivališče oziroma sedež**. Posebej pa poudarjamo, da mora upravičenec vložiti zahtevo za zamenjavo oziroma izdajo parkirne karte **osebno**, saj bo na parkirni karti tudi podpis upravičenca.

UPRAVNA ENOTA TREBNJE

Vključitev vinogradniških območij v sistem ravnanja s komunalnimi odpadki

Področje ravnanja s komunalnimi odpadki v Občini Mokronog-Trebelno določa in opredeljuje odlok o ravnanju s komunalnimi odpadki, ki določa, da morajo biti v sistem ravnanja s komunalnimi odpadki vključeni vsi lastniki oziroma uporabniki objektov, pri katerih nastanejo odpadki.

Za povzročitelje na območjih, ki so trajno ali začasno nedostopna za komunalna vozila, izvajalci v dogovoru s povzročitelji določijo zbirna in odjemna mesta ter način zbiranja komunalnih odpadkov.

Odlok določa, da stroške zbiranja, odvoza in odlaganja komunalnih odpadkov plačujejo povzročitelji s stalnim prebivališčem ter lastniki zidanic oziroma počitniških hišic, za katere je organiziran odvoz komunalnih odpadkov. Pravilnik o tarifnih postavkah ravnanja s komunalnimi odpadki določa, da

lastniki zidanic oziroma vikendov plačujejo 0,25 m³ odpadkov mesečno.

Trenutno je strošek ravnanja z odpadki, vključno z okoljsko dajatvijo za odlaganje odpadkov, obrabnino zabojnika in 8,5 % DDV **13,8133 €** na m³ oziroma **4,3533 € mesečno** na zidnico oziroma vikend.

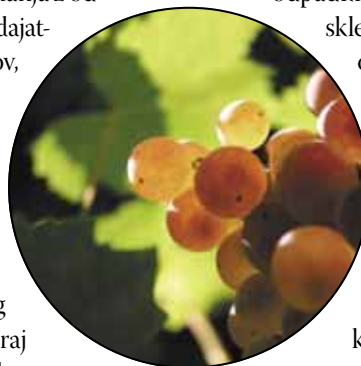
Na vinogradniških območjih bivše KS Mokronog odvoz odpadkov pod zgoraj opisanimi pogoji že poteka, na vinogradniških območjih bivše KS Trebelno pa sistem ravnanja s komunalnimi odpadki še ni vzpostavljen.

Občinski svet Občine Mokronog-Trebelno je na svoji 18. redni seji 10. 8. 2008

obravnal vključitev vseh vinogradniških območij v sistem ravnanja s komunalnimi odpadki. V zvezi s tem je sprejel sklep, da se skladno z Odlokom o ravnanju s komunalnimi odpadki uvede redni odvoz odpadkov za vse lastnike zidanic oziroma vikendov v občini.

Sklep občinskega sveta se bo pričel izvajati s 1. aprilom letošnjega leta, ko bo izvajalec javne službe ravnanja z odpadki pričel z organiziranim odvozom odpadkov tudi od zidanic, vikendov in počitniških hiš na celotnem območju Občine Mokronog-Trebelno.

Občinska uprava, **Stanko Tomšič**

Urejanje GERK-ov pred oddajo zbirne vloge

Od 1. januarja 2009 je v skladu z novim Pravilnikom o registru kmetijskih gospodarstev (Uradni list RS, št. 122/08) nekoliko spremenjen postopek pri vpisu GERK-ov. V skladu z zahtevami Evropske Skupnosti je vpis GERK-ov dovoljen le na kmetijskih zemljiščih. Le-ta so določena v evidenci dejanske rabe kmetijskih in gozdnih zemljišč (v nadaljevanju: evidenca rabe).

Evidenca rabe je enotna državna evidenca o dejanski rabi kmetijskih in gozdnih zemljišč, ki jo vodi Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano (MKGP). Podatki v evidenci rabe se zajemajo iz ortofotov (narejenih iz letalskih posnetkov), ki so hkrati tudi podlaga za vpis GERK-ov. Poleg tega se v evidenci rabe upoštevajo tudi drugi podatki, kot npr. ugotovitve iz terenskih ogledov MKGP oz. kontrolnih organov. Evidenca rabe je javno dostopna na spletni strani: <http://rkg.gov.si/GERK/viewer.jsp>.

Pri vpisu novega GERK-a ali pri spremembi že vpisanega GERK-a se izvrši presek prijavljenega GERK-a z evidenco rabe. Če se pri tem ugotovi, upošteva predpisano toleranco, da GERK ali del GERK-a leži na površinah, ki po evidenci rabe niso kmetijska zemljišča v rabi, vpis GERK-a ni mogoč. V praksi to pomeni, da nosilec kmetijskega gospodarstva lahko vriše GERK, npr. travnik, na površinah, ki so v evidenci rabe zajete kot njiva, travnik, vinograd, sadovnjak ipd., ne more pa vrisati travnika na zaraščenih površinah, gozdu, cesti ...

Kadar vpis GERK-a zaradi odstopanja od evidence rabe ne bo mogoč, bo upravna enota najprej preverila, ali je glede na ortofoto morda prišlo do napake v evidenci rabe. Če bo ugotovljena napaka, jo bo MKGP takoj odpravil in s tem omogočil vpis GERK-a. Če je evidenca rabe glede na ortofoto pravilno zajeta in stanje v naravi od zadnjega snemanja ortofotov (trenutno je to od 2006) ni bilo spremenjeno, bo treba zmanjšati GERK, tako da bo ustrezal stanju v naravi.

Vpis GERK-a pa se bo lahko nekoliko časovno zavlekel, če je bilo stanje v naravi od zadnjega snemanja ortofotov spremenjeno (npr. zarast je bila izkrcena). V tem primeru se GERK na površinah, na katerih iz ortofota ni vidna spremenjena kmetijska raba, začasno ne bo mogel vrisati, vendar pa bo nosilec lahko na upravni enoti podal predlog za spremembo podatkov v evidenci rabe. V predlogu mora nosilec natančno obrazložiti, kako je spremenjeno stanje v naravi

(npr. grmičevje je posekano, površina je zasejana s travo in se redno kosi). MKGP bo predlog preveril, po potrebi opravil terenski ogled in če bodo navedbe nosilca potrjene, ustrezno popravil evidenco rabe. Tedaj bo vpis GERK-a na tej površini mogoč, ne glede na stanje, ki je razvidno iz ortofota.

Poudariti velja, da je za pravičen vpis GERK-a odgovoren nosilec. Tako mora nosilec tudi v primerih, ko je iz ortofota še razvidno kmetijsko zemljišče, pa to zemljišče v naravi ni več v uporabi (je neobdelano ali pa se celo že zarašča), to ustrezno prijaviti v register kmetijskih gospodarstev.

Da bi vpis GERK-ov potekal čimbolj nemoteno, naj povzamemo še osnovna pravila za vpis GERK-ov, ki jih v skladu z evropskimi predpisi določa Pravilnik o registru kmetijskih gospodarstev:

- GERK lahko vsebuje le površine z eno vrsto dejanske rabe;
- **iz GERK-a morajo biti izločene vse površine z nekmetijsko rabo (zelenice okoli hiš, zaraščene površine, gozd ipd.), večje od 100 m², ter vode in pozidana zemljišča, večja od 25 m²;**
- GERK lahko vsebuje določene linijske objekte do širine 2 m (kozolec, kolovoz, jarek, mejica, suhozid ipd.) ter obračališča in brežine do predpisanih širin.

Vse podatke v registru kmetijskih gospodarstev, vključno z GERK-i, morate nosilci kmetijskih gospodarstev urediti na upravni enoti najpozneje en dan pred vnosom zbirne vloge (ta bo tudi letos potekal od 5. 3. do 15. 5). Zaradi morebitnih dolgotrajnejših postopkov vpisa, predvsem, kjer se je stanje v naravi od poletja 2006 spremenilo, priporočamo, da se za uskladitev GERK-ov čimprej naročite na vaši upravni enoti.

Evropska poslanca obiskala Dolenjsko

Evropska poslanca iz vrst NSi Lojze Peterle in Ljudmila Novak sta 27. februarja 2009 obiskala Dolenjsko. Po izjavi Lojzeta Peterleta je bil namen obiska med drugim spoznati težave dolenjskega gospodarstva, saj so se evropski poslanci znašli pred izzivom, kako odgovoriti na gospodarsko krizo. Obiskali so trebanjski Trimo, regijski center za ravnanje z odpadki ter tudi novomeško fakulteto za informacijske študije, saj NSi podpira razvoj novomeškega visokega šolstva.

Na novinarski konferenci v Novem mestu je predsednica NSi, evropska poslanka in vnovična kandidatka za to mesto, Ljudmila

Novak, pojasnila, da se je NSi resno lotila kampanje za junijske evropske volitve, čas, ki ostaja do njenega začetka, pa želijo kandidati NSi izkoristiti za obiske vseh slovenskih regij.

Namen vodstva stranke je, da kandidati za poslance evropskega parlamenta na terenu spoznajo, kako ljudje dojemajo prednosti priključitve evropski uniji in kako lahko sedanja evropska poslanca, Peterle in Novakova, v regijah pomagata pri izpeljavi določenih projektov oz. tam spoznata težave, s katerimi se srečuje slovensko gospodarstvo, šolstvo in družba.

OO NSi Mokronog-Trebelno, Jerneja Dragan

Na evropske volitve z najbolj kompetentno listo

Izvršilni odbor Nove Slovenije je potrdil listo, s katero bo Nova Slovenija nastopila na volitvah v Evropskih parlament. Glede na bogate evropske izkušnje kandidatov ima NSi zagotovo najboljšo listo, je prepričana predsednica stranke Ljudmila Novak. Na zadnjih volitvah v Evropski parlament je NSi s 23 % zmagala, zato nosilec liste Lojze Peterle ne vidi razloga, zakaj bi bil tokrat rezultat slabši, saj bo na listi nastopila večina kandidatov z zmagovalne liste 2004, hkrati pa se je lista okrepila še z novimi prepoznavnimi in kompetentnimi kandidati.

NSi

Druge volitve v Evropski parlament bodo v nedeljo, 7. junija 2009. V Sloveniji bomo volili sedem evropskih poslancev in poslank, ki bodo v okviru svojih političnih skupin zagovarjali interese Slovenije.

Lojze Peterle in Ljudmila Novak sta vnovična kandidata. S svojim dosedanjim delom v Evropskem parlamentu sta se zelo izkazala, zaradi česar sta prejela tudi več nagrad. Naj omenim samo, da je bil Lojze Peterle nagrajen

za najbolj aktivnega poslanca na področju varnosti hrane, preventive in boja proti raku, Ljudmila Novak pa je bila leta 2007 razglašena za najbolj aktivno slovensko evropsko poslanko.

Lojze Peterle med sedanjimi evropskimi poslanci zaseda najvišje mesto, je namreč podpredsednik Evropske ljudske stranke, ki je največja politična skupina v Evropskem parlamentu. Zaradi svojih bogatih izkušenj je v preteklem mandatu opravljal številne pomembne naloge v Centralni Aziji.

Tudi ostali kandidati na listi NSi imajo

številne evropske izkušnje. Mojca Kucler Dolinar je na primer vodila ministrstvo za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo ravno v času slovenskega predsedovanja EU, Anton Kokalj je bil v preteklem mandatu predsednik odbora Državnega zbora za zadeve EU, dr. Alenka Šverc je kot državna sekretarka na ministrstvu za šolstvo in šport opravljala pomembne naloge povezane z EU, mag. Klemen Žumer pa je že danes aktivno vpet v delo bruselskih institucij, prav tako Ksenija Kraševac, ki sodeluje pri številnih mednarodnih projektih na področju šolstva. **Matej Tonin**

IZJAVA ZA JAVNOST - Ljubljana, 30. januar 2009

Upočasnitev gradnje avtoceste v času krize je slab ukrep

Na včerajšnji novinarski konferenci je minister za promet dr. Patrick Vlačič izjavil, da »dokončanja dolenjskega kraka avtoceste ne bo do konca letošnjega leta, kot je bilo večkrat napovedano«. Obenem pa je minister tudi povedal, da izgradnja nekaterih avtocestnih odsekov v letošnjem letu ni izvedljiva tako, kot je bilo predvideno.

V Novi Sloveniji smo prepričani, da je moderna cestna infrastruktura osnova za celostni razvoj Slovenije. Gospodarstvo Dolenjske je življenjsko odvisno od čimprejšnje celotne avtoceste povezave med Ljubljano in Zagrebom. Odlaganje izgradnje manjkajočega dela avtoceste mimo Trebnjega v nedoločljivo prihodnost bo samo še poslabšalo že tako težko stanje v gospodarstvu na Dolenjskem. Tega dejstva se mora zavedati tudi vlada, ki mora vztrajati pri čim prejšnjem dokončanje tega avtocestnega odseka.

Prepričani smo, da je v času gospodarske krize upočasnitev gradnje avtocest slaba poteza, saj lahko prav gradnja avtocest spodbuja gospodarstvo, hkrati pa bi imela čim prejšnja vzpostavitev avtocestne komunikacije med Ljubljano, Dolenjsko in Hrvaško še dodatne pozitivne učinke na gospodarstvo. Izboljšala bi tudi prometno varnost, saj je prav na tem delu veliko prometnih nesreč, ter zaupanje državljanov v slovensko državo in politiko.

Od prometnega ministra pričakujemo, da bo v letnem planu razvoja in obnavljanja avtocest kot prioriteto uvrstil tudi dokončanje odseka avtoceste mimo Trebnjega, in to že v tem letu.

V imenu občinskega odbora NSi Trebnje
Marjeta Uhan

Spoštovane občanke in občani občine Mokronog-Trebelno,

kot ste najverjetneje že seznanjeni, nisem več vaša občanka, s tem se je prekinil tudi moj mandat svetnice v občinskem svetu.

Na Dolenjskem sva se z možem počutila domače, lepo ste naju sprejeli v svojo sredino in spoznala sva veliko dobrih in delovnih ljudi. Vsem, ki ste mi zaupali mandat, se ponovno zahvaljujem. Rada se bom (se bova) vračala na Dolenjsko med številne prijatelje, saj sva tu preživela nepozabne trenutke.

Želela bi omeniti, da kot občinska svetnica občine nikoli in nikdar nisem delila na Mokronog in Trebelno, zame je to eno. Tako stališče sem tudi vedno zagovarjala v občinskem svetu.

Naj se po tej poti iskreno zahvalim mojim sokrajankam in sokrajanom na Puščavi in v Martinji vasi pri Mokronogu za izkazano zaupanje na volitvah, hkrati pa prejmite tudi moje opravičilo, v kolikor nisem izpolnila vseh vaših pričakovanj.

Občinskim svetnicam, občinskim svetnikom, zaposlenim v občinski upravi in županu se zahvaljujem za dobro ter konstruktivno sodelovanje in želim obilo uspeha pri nadaljnjem delu.

In nenazadnje bi se rada zahvalila tudi najinim prvim sosedom, družini Gregorčič, za vso nesebično pomoč in pristne sosedske odnose. Tega ne bova nikoli pozabila.

Na svidenje vsem!

Edita Dobaj

Ko zagori

Obvestilo, da gori v garaži v Dolenjih Laknicah 13, smo dobili preko pozivnika, 14. januarja 2009, ob 19.40 uri. V času intervencije je močno snežilo, temperatura je bila – 5°C in pihal je rahel veter.

Kronološki potek dogodkov:

19.40 – obvestilo regijskega centra za obveščanje Novo mesto o požaru v garaži Dolenje Laknice 13, občina Mokronog-Trebelno.

19.45 – izvoz GVC 16/25 PGD Mokronog s 5 gasilci

19.47 – izvoz GVC 24/50 PGD Mokronog z 2 gasilcema in izvoz GVM-1 PGD Mokronog s 7 gasilci

19.50 – ReCO Novo mesto dobi obvestilo, da gori že ostreje hleva, zato alarmira celotno občinsko gasilsko poveljstvo Mokronog-Trebelno. Med vožnjo na požarišče močno sneži, cestišče je zasneženo, zato je vožnja zelo zahtevna, zaradi česar je hitrost upočasnjena.

19.53 – aktiviranje PGD Zbure preko ReCO Novo mesto

19.57 – prihod prvega vozila GVC 16/25 PGD Mokronog na kraj požara

Po kratkem ogledu požarišča se odločim za gašenje z vodo, saj bi bilo gašenje s peno nesmiselno, ker je v garaži že vse uničeno. Najprej odklopimo električni tok v stanovanjski hiši za gospodarsko poslopje. Napadalno skupino usmerim v varovanje stanovanjske hiše in nadstreška.

19.58 – prihod vozila GVM 24/50 in GVM-1 PGD Mokronog na požarišče in enega operativnega člana PGD Mokronog iz Srednjih Laknic

Izvedemo še dva napada z visokim tlakom za obrambo stanovanjske hiše in nadstreška. Izvajamo aktivno obrambo. Med gašenjem pride do eksplozije plinske jeklenke v garaži; lastnik se šele takrat spomni, da sta v garaži dve jeklenki plina butan-propan.

20.10 – prihod GVC 24/50 in GVM-1 PGD Zbure in GVM-1 PGD Velika Strmica

Pričnemo z gašenjem celotnega gospodarskega objekta. Zaradi vse močnejšega sneženja telefonsko aktiviram lokalnega izvajalca za pluzenje in posipanje lokalne ceste, preko ReCo Novo mesto zahtevam pluzenje

državne ceste Mokronog Zbure. Odločim se za oskrbo požarišča z vodo GVC-ji, saj v bližini ni vodnega vira. Najbližji hidrant za polnjenje GVC-jev – Zbure 3,5 km, Gorenje Laknice 5 km.

20.12 – za oskrbo požarišča z vodo zahtevam od ReCO Novo mesto še aktiviranje PGD Šentrupert z GVC 16/50

20.20 – prihod PGD Trebelno z GVC 16/25

Začnemo s polnjenjem GVC 16/25 PGD Mokronog. Ko izpraznijo, gredo po vodo v Gorenje Laknice.

20.30 – prihod PGD Sveti križ z GVC 16/25

Pričnemo polniti GVC 24/50 PGD Zbure in gredo po vodo v Zbure.

20.40 – prihod PGD Šentrupert z GVC 16/50

Pričnemo polniti GVC 24/50 PGD Zbure in GVC 16/25 PGD Mokronog.

20.50 – požar ukročen

Začeli smo z odstranjevanjem suhih okroglih bal sena s senika. To delo je bilo zahtevno, saj je bilo potrebno bale odstranjevati ročno in jih sproti še gasiti. Z GVC-ji so z vodo oskrbovali požarišče PGD Trebelno, Sveti križ in Šentrupert.

23.00 – požarišče zapustita PGD Šentrupert in Velika Strmica

23.25 – odide PGD Sveti križ

24.00 – odide PGD Zbure

1.00 (15. 1. 2009) – odide PGD Trebelno

2.30 – požarišče zapusti PGD Mokronog Zaključek:

Živali so rešili domačini pred prihodom prve gasilske enote.

Sam prihod na kraj intervencije je močno oviralo in upočasnjevalo močno sneženje.

V garaži je bilo uskladiščenih veliko vnetljivih tekočin.

Pred ognjem smo uspešno obranili nadstrešek in stanovanjsko hišo.

V požaru je uničeno ali poškodovano: delovni stroj Unimog za vleko lesa, traktor, traktorska škropilnica, motorna kolesa, motorni žagi, laks-kosilnica, 1000 l nafte, večje število drobnega kmetijskega in ostalega orodja, stene in plošča garaže, ostrešje, večja količina lesa.

Vodja intervencije
podpoveljnik GZ Trebnje
Janez Bregant VGč 1. st.

Občni zbor KUD Emil Adamič

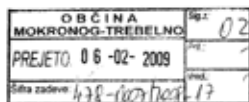
je 11. marca 2009 potekal v prostorih kulturnega doma. Zahvalili so se dosedanjemu vodstvu in izvolili novo. Predsednica je postala Lučka Dreža, podpredsednica Bojana Gregorčič, člani izvršnega odbora pa Jani Repovž, Irena Hočevar (tajnica) in Snežka Bizjak (blagajničarka). V nadzornem odboru so Polona Kralj Zupancič (predsednica), Andreja Oštir in Jože Sebanč, v disciplinski komisiji pa Stane Sebanč (predsednik), Polonca Bartolj in Silvo Gregorčič. Trenutno v društvu delujeta pevski zbor in lutkarska sekcija Mokre tačke. Nova predsednica si je kot eno prvih nalog zadala razširitev društva z novimi dejavnostmi. K sodelovanju vabi vse, ki želijo soustvarjati prijazno vzdušje v našem kraju.

Pomagajmo v stiski

je še vedno vrednota v kulturi naših ljudi. Na pobudo občinskega svetnika, Jožeta Metelka, se je takoj po nesreči Peterletovih organizirala skupina ljudi, predvsem iz vrst mokronoških gasilcev, ki je zbirala prostovoljne prispevke za premagovanje nastalih težav. Izkupiček znaša 4617 € in nekaj lesa, skupaj za pet tisočakov.

Hvala vsem, ki so darovali in tistim, ki so akcijo organizirali in izpeljali.

Šifra: 37165-12/2008
Datum: 28.01.2009

Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije
Območna enota Novo mesto
Skaličkega 1

8000 Novo mesto

Zadeva: IDZ ureditve križišča v Mokronogu na cesti R1-215/1163 Trebnje – Mokronog – Boštanj, v km 0+000

Zveza: odgovor na dopis MT-17/2008-DŠ, z dne 08.01.2009

V zvezi z vašim dopisom št. MT-17/2008-DŠ, z dne 08.01., vam podajamo naslednje odgovore:

1. Študijo obvoznice Mokronoga je po naročilu Direkcije RS za ceste pripravilo podjetje Acer iz Novega mesta skupaj s podizvajalci za Inženirsko-geološki elaborat, Hidrotehnični elaborat ter elaborat prometnih obremenitve in prometno-ekonomskega vrednotenja variant. Predmet naloge je bila izdelava študije variant za obvoznico Mokronog, ki bi izboljšala, ne pa tudi odpravila ozko goro skozi naselje Mokronog. Študija je obravnavala le prometno povezavo med Trebnjem in Sevnico, oziroma Štajersko in Dolenjsko. Naloga je obsegala izdelavo študije cestnih povezav v M 1:5000, izdelavo ocene prometnih obremenitev vseh obravnavanih variant ter vrednotenje in primerjavo posameznih variant s predlogom najustrežnejše rešitve in izdelavo usmeritev za pripravo idejnega projekta.

V primerjalni študiji so bile obravnavane tri variante:

- **Varianta 1** – rekonstrukcija obstoječe regionalne ceste skozi naselje Mokronog z izboljšavo elementov ceste in novim križiščem (krožiščem) v središču naselja.

- **Varianta 2** – poteka po zahodnem robu plansko predvidene nove obrtno – stanovanjske pozidave. Z regionalne ceste proti Trebnjem R1-215 se v križišču (krožišču) pri pokopališču odcepi v smer proti severovzhodu. V območju nad Stajniškim potokom in vzhodno od čistilne naprave poteka po viaduktu.

- **Varianta 3** – poteka po osrednjem delu plansko predvidene nove obrtno – stanovanjske pozidave. Z regionalne ceste R1-215 se odcepi zahodno od trafa postaje odcepi v smer proti severovzhodu. V območju nad Stajniškim potokom in gasilskim domom oz. sejniščem poteka po viaduktu.

Glede na uporabljene horizontalne radije so pri vseh variantah radiji večji od minimalnega, vertikalni potek trase variante 2 in 3 je manj ustrezen, saj vzdolžni sklon 6,5% in 6,0% poteka po polovici trase ceste. Zaradi neugodnega vzdolžnega sklona (6 %) trase variante 3 na območju navezave na niveleto obstoječe regionalne ceste v smeri Sevnica, ni možno izvesti priključka za mestno jedro. Promet iz smeri Sevnica v mestno jedro in za smer Škočjan mora potekati po obvozni cesti do predvidenega križišča, v nadaljevanju pa po obstoječi cesti ter ne zagotavlja zveznega poteka trase.

www.ak.gov.si, e-pošta: gpravila@gov.si, Vrtilna cesta 19, 1000 Ljubljana
tel: 01 478 00 11, fax: 01 478 00 90, e-pošta: R: T142333, uradna št.: 5340371
SI, izdajatelj: Evropski Ministrski, 0113446700 107972

Handwritten signatures and initials.

Z vidika prometne učinkovitosti in ekonomske upravičenosti investicije pokaže, da je najugodnejša varianta 1, ki ima tudi najnižja investicijska vlaganja. V nasprotju z ekonomskimi kazalci, dajejo prometni kazalci prednost varianti 2. Toraj je za rešitev prometnih zagat v Mokronogu najugodnejša varianta 2, ki pa je tudi najdražja.

Izračun investicijskih stroškov za vse variante je izdelan z enakimi enotnimi cenami. Enotne cene so na nivoju junij 2004 z vključenim DDV. Osnovo za določitev enotnih cen je valorizacija cen na realiziranih projektih gradnje cest v regiji.

Predračun gradbenih stroškov za vse tri variante smo izdelali na osnovi ustreznih podlog in predizmer. Kot podloga za izdelavo predmetne naloge je služil temejni topografski načrt v merilu M 1 : 5000.

Investicijski stroški – gradbenim so priložni še stroški nadzora, preiskav, odkupa zemljišč ter odškodnine, projektne dokumentacije in nepredvidena dela, za posamezne variante so naslednji:

varianta	vse skupaj EUR
varianta 1 (dolžina 970m)	1.285.409
varianta 2 (dolžina 930m)	3.263.012
varianta 3 (dolžina 540m)	2.393.384

Iz tabele je razvidno, da je stroškovno najugodnejša varianta 1 – rekonstrukcija obstoječe ceste.

Iz kratkega povzetka študija je razvidno, da je rekonstrukcija obstoječe ceste variante 1 stroškovno najugodnejša.

Glede na več kot dvakrat večjo investicijo variante 2 v primerjavi z ceno rekonstrukcije obstoječe ceste in zato časovno zelo odmaknjeno reševanje neustreznega poteka regionalne ceste skozi jedro naselja Mokronog, je nujno izvesti posamezne ukrepe (ureditev križišča regionalnih cest) in bistveno izboljšati prometno varnost v naselju. Sočasno s tem se nadaljujejo vse aktivnosti vezane na dolgoročno rešitev, ki skladno z rezultati študije predlaga prestatitev ceste na novi koridor z vnosom trase v novo generacijo planski aktov (OPN v pripravi) in skladno s tem tudi ustrezno načrtovanje namenske rabe prostora in organizacije dejavnosti v prostoru.

V situaciji, ki je priložena, so risane obdelane tri variante in predlog preusmeritve prometa ZVKDS z obvoznico (na situaciji prikazana s svetlo zeleno). Le predlog predstavlja najdaljšo varianto in obravnava samo povezavo Slovenska vas – Trebnje – Sevnica, ne rešuje pa povezave iz smeri Trebnje – Škočjan oziroma Sevnica – Škočjan oziroma povezave Trebnjega in Sevnice proti Bačni vasi oz. Novem mestu.

2. 16-urno štetje prometa na tangiranem križišču je bilo opravljeno 24.01.2008.

Na dan štetja so bile prometne obremenitve na priključnih krakih križišča naslednje:

- Trebnje - 1059 vozil/16ur (2089 vozil/16ur - presek),
- Zbure - 1067 vozil/16ur (2134 vozil/16ur - presek),
- Boštanj - 1032 vozil/16ur (2093 vozil/16ur - presek).

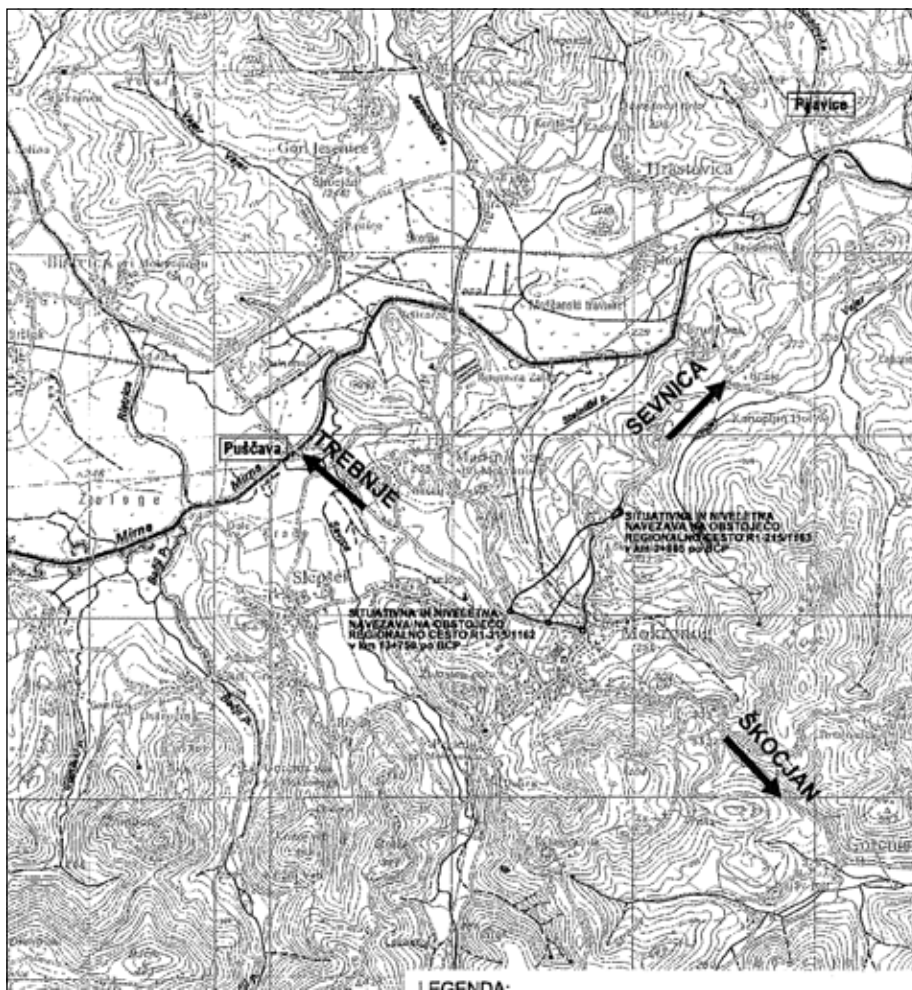
O križišču

V prejšnji številki ODSEVA je g. Dušan Štepec – Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije, OE Novo mesto predstavil stališče zavoda, ki se nanaša na ureditev križišča v Mokronogu (pri gostilni Deu). Tokrat pa objavljamo odgovor na to stališče, ki ga je pripravilo Ministrstvo za promet, Direkcija Republike Slovenije za ceste, Sektor za investicije, na katerega pa je zavod ponovno odreagirал s svojim drugim Predhodnim mnenjem in »nas« v njem napotil k pridobitvi kulturno varstvenega soglasja za raziskavo in odstranitev sporne hiše v Mokronogu. Ta vloga je v pripravi.

Občina Mokronog-Trebelno se zaveda resnega problema, ki ga predstavlja sporno neurejeno križišče. Veliko truda je bilo vloženega, da smo se »dokopali« do tega, da je država v svojem proračunu zagotovila sredstva za gradnjo tega križišča.

Križišče moramo urediti, kajti vsaj do leta 2020 ni nobenih izgledov za morebitno obvoznico. Pri načrtovanju gradnje obvoznice bo država zagotovo prednostno obravnavala številna druga slovenska mesta, kot so Novo mesto, Škofja Loka ... Občina si bo še naprej odločno prizadevala, da do ureditve križišča v Mokronogu čim prej pride.

Anton Maver
Župan
Občine Mokronog-Trebelno

Iz podatkov o štetju prometa je razvidno, da nastopi jutranja konična ura med 6:45 in 7:45, popoldnaska pa med 15:00 in 16:00.

Iz publikacije Promet 2007 (DRSC, 2008) smo pridobili podatke o prometnih obremenitvah iz avtomatskih števec:

- Itevno mesto na R1-215, odsek 1162 Trebnje-Mokronog: 270 Bistrica, v km 10.900, PLDP 2007 = 4870 vozil
- Itevno mesto na R1-215, odsek 1163 Mokronog-Boštanj: 448 Jelovec, v km 12.270 PLDP 2007 = 2672 vozil
- Itevno mesto na R2-418, odsek 1199 Mokronog-Zbure: 407 Zbure, v km 9.810 PLDP 2007 = 1247 vozil

Kot je razvidno iz zgornjih podatkov se podatki iz avtomatskih števec močno razlikujejo od podatkov iz štetja prometa, vendar ocenjujemo, da ti podatki zaradi velike oddaljenosti števec od križišča (najbližji števec je oddaljen 3,3 km od križišča) niso primerni za oceno realnosti podatkov o prometnih obremenitvah v križišču.

Rast prometa

Podatki o porastu prometnih obremenitev v letih planske dobe, ločeno po strukturi prometa:

- osebna vozila: 3% letna rast (faktor rasti za 20-letno plansko dobo je $F=1.80$),
- tovorna vozila: 1.8% letna rast (faktor rasti za 20-letno plansko dobo je $F=1.43$),
- avtobusi: 1.4% letna rast (faktor rasti za 20-letno plansko dobo je $F=1.32$).

Zgornji faktorji so bili upoštevani pri določanju prometnih obremenitev na koncu planske dobe.

3. Tovorna vozila uporabljajo obstoječe križišče regionalne ceste, ker ne obstaja ustrezna alternativna povezava, ki vodi do vseh ciljev, ki so dostopni s tega križišča (Boštanj, Zbure).

4. Kljub dejstvu, da se namerava na lokaciji nekdanjega vojalkega skladišča urediti obrtno-industrijsko ceno za občino Šentrupert, ni možno presumeriti (težkega) prometa z obravnavanega mokronoškega križišča na odsek obstoječe ceste Puščava – Pijavice, ker je glede na prometne obremenitve potrebna rekonstrukcija obstoječe lokalne ceste. Glede na stanje obstoječe lokalne ceste (horizontalni in vertikalni elementi ceste, voziščno konstrukcijo, območje po katerem poteka obstoječa lokalna cesta) so potrebna velika investicijska vlaganja za zagotavljanje meril in kriterijev za prekategorizacijo v regionalno cesto in prevzemanje težkega in ostalega prometa na odseku Puščava – Pijavice. Dolžina predlaganega odseka znaša oca 3,8 km, ob upoštevanju cene rekonstrukcije ceste na že realiziranih projektih, ki znaša oca 1,8 do 2,2 mio evrov/m, bi investicijska vlaganja bistveno presešla vrednost vlaganja v obvoznicu Mokronoga in rekonstrukcijo obstoječe lokalne ceste do načrtovane obrtno-industrijske cone na lokaciji nekdanjega vojalkega skladišča.

Rezultati napovedi prometnih obremenitev, ki so prikazani v prej navedeni študiji kažejo, da so na cesti R1-215 v letu 2024 predvidene naslednje obremenitve:

- odsek 1162 iz smeri Trebnjega 8.240 PLDP,
- odsek 1162 na odseku do križišča v jedru naselja 4.630 in 4.510 PLDP,
- odsek 1163 od križišča v jedru v smeri proti Sevnici 4.770 in 4.560 PLDP,

Na cesti R2-418

- odsek med križiščem v jedru in cerkvi 4.730 in 4.110 PLDP
- odsek proti Škočjani 3.720 PLDP

Delna presumeritev zgoraj navedenih prometnih obremenitev kot povprečni letni dnevni promet (PLDP) ni sprejemljiv za prebivalce, ki živijo neposredno ob trasi obstoječe lokalne ceste, kar je razvidno iz razprave na seji občinskega sveta vezano na prispevek ZVKD v občinskem glasilu občine Mokronog – Trebelno z naslovom »Negativno stališče do predvidene rutišve Koželjeve hiše«.

5. Obstoječa prometna ureditev je neustrezna in nevarna. Območje obstoječega križišča je gosto posidano. Regionalna cesta »-418 poteka skozi središče naselja Mokronog, kraka R1-215 pa razmeroma kmalu preideva v območje izven naselja. Odvijanje prometa (zlasti tovornega) v križišču močno ovira predvsem objekt Stari trg 5. Problematičen je zlasti manever zavijanja vlačilca v smeri Trebnje – Boštanj (in obratno), kjer je za prevozovno vlačilca potrebna celotna površina križišča. To povzroča konflikte zlasti v primeru čakajočega vozila na kraku Boštanj. Vodenje prometa v križišču je zaradi preobčilice kašpotov nepregledno. Zaradi omenjenega objekta je močno ovirana tudi preglednost v križišču. V območju križišča površine za pelce in kolešarje ni, kar močno poslabšuje prometno varnost teh udeležencev v prometu.

Realna možnost za izgradnjo obvozne ceste se izkazuje šele po letu 2020, zato je nujna takojšnja rekonstrukcija tega križišča

Zato bo smiselna prostorsko rešitev, pri kateri se bo (kljub nujni odstranitvi Koželjeve hiše) na preostalem prostoru parcele te hiše (ob križišču) še ohranjal spomin oz. prezentacija te hiše, dela te hiše ali morda arheoloških ostalin. Zato bo ob križišču smiselna javna urbana ureditev, kot trg, z urbano opremo, ali kot manjši prireditveni prostor ali prostor za sedenje in zbiranje občanov. Glede ureditve tega prostora bo potrebno razmisliti v kontekstu širšega prostora (zgodovinskega jedra Mokronoga), tako da bo taka ureditev lahko pomenila novo obogatitev prostora in priložnost za ureditve, ki jih drugje (na zasebnih zemljiščih) ni možno urejati.

6. Odvijanje prometa na obstoječem križišču regionalnih cest, kjer niso urejeni ne vozni pasovi za leve zavijalke, ne površine za pelce in kolešarje, ogroža varnost ljudi in premoženja. Rušenje objekta in ureditev križišča navedene pomanjkljivosti odpravi.

Lep pozdrav.

Alja Kralj, univ.dipl.inž.grad.

DDC svetovanje inženiring d.o.o.

Kralj

Andrej Vižin, univ.dipl.inž.grad.

podprekretar

vzročja Sežana za investicije

Vižin

Poslano s priložo:

- Bojan Papler, skrbnica: Karmen Cerovac (DRSC/uj),
- Občina Mokronog – Trebelno, pod gradom 2, 8230 Mokronog (župan Anton Maver),
- Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije, Območna enota Novo mesto, Skaliciškega 1, 8000 Novo mesto (Tomaž Golob, Dušan Štepec),
- FIBL, Kidričeva 4 a, 4000 Kranj (Ivan Lunar),
- DDC svetovanje inženiring d.o.o., Kotnikova 40, 1000 Ljubljana (konzultantka: Draga Lavrič, Mojca Novak, Franc Žagar, pripravljavka: Alja Kralj)

Vložiti: - v zavezo

Bojan Papler

Povabilo na premislek o posegih v Mokronogu

Najbrž bi se zelo hitro zedinili, da v Ljubljani ni mogoča obvoznica s Štajerske na Dolenjsko po Dunajski cesti. V primeru Mokronoga pa se zdi, kot da nas nekateri hočejo prepričati ravno obratno, da je namreč povsem samoumevno in prav, da se v tem štiristokrat manjšem naselju od Ljubljane odpre obvoznici mimo njegovo srednjeveško historično jedro. Jemati kapitalu krila je seveda kratkovidno, počepniti pred njim pa je najmanj nespodobno.

Lastninska pravica na Koželjevi hiši se je v Zemljiški knjigi vknjižila na Republiko Slovenijo 13. maja 2008. Seveda ni mogoče, da župan Anton Maver ne bi vedel za novega lastnika Koželjeve hiše pa tudi za namen nakupa ne. In vendar je tri mesece kasneje, 19. avgusta 2008, med državnoborsko kampanjo v sporočilu za javnost zapisal: »Med projekti se bom še posebej zavzemal ... v občini Mokronog-Trebelno za izgradnjo obvoznice mimo Mokronoga.« Od takrat je preteklo več kot šest mesecev in o tem njegovem zavzetanju ni ne duha ne sluha. Celo nasprotno. Vsem, ki so podvomili v upravičenost rušenja Koželjeve hiše in 'obvoznice' skozi Mokronog in so javno izrekli svoje mnenje, je očital, da mu skačejo

v hrbet, in ne morda v prsa, kot bi človek v takem primeru pričakoval. In zdaj mora Anton Maver le še vzeti vodo, si umiti roke in reči: »Nedolžen sem pri rušitvi Koželjeve hiše in izvedbi 'obvoznice' skozi Mokronog.«

Za razliko od Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije, Območne enote Novo mesto, menim, da v primeru rušitve Koželjeve hiše in 'obvoznice' skozi Mokronog ne gre le za vprašanje, kateremu vidiku dati prednost: ekonomskemu ali kulturnemu, ampak ali sta sploh možna kakršna koli strategija razvoja naselja in verodostojna odločitev o posamičnem ali celovitem posegu v prostor brez temeljnega razvojnega koncepta, brez neke osnovne teze o razvoju, ki nima opore tudi v razvojni filozofiji. Napačni posegi v prostor so namreč tisti, ki onemogočajo in ukinjajo njegove razvojne možnosti in razvojne možnosti Mirnske doline. In kar v primeru Mokronoga posebej skrbi, je popolno pomanjkanje potrebe po jasnem kontekstu razvojnih možnosti in omejitev. Če ne veš, kaj početi s prostorom, to še ne pomeni, da lahko z njim počneš karkoli. Zoževanje pogleda le na predmet posega, kot da rušenje Koželjeve hiše in izgradnja 'obvoznice' vpliva

le na par sosednjih hiš, kaže na neznosno lahkost odločanja v prid posameznika. Kot da omenjeni poseg ne vpliva na ves Mokronog in Mirnsko dolino v celoti. Prav zato predpostavlja univerzalnejšo odgovornost in blagor vseh, ki sobivajo v tem prostoru.

Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije, Območna enota Novo mesto, je bil poklican, da poda svoje mnenje o rušitvi Koželjeve hiše in 'obvoznici' skozi historično jedro naselja šele potem, ko je kocka o tem v 'izbranem krogu' že padla, torej tedaj, ko nikogar več ni zanimalo, kaj si omenjeni zavod o teh posegih v resnici misli. Seveda je moč ugovarjati, da ni mogoče vedno upoštevati strokovnih argumentov in da moramo biti 'realistični'. A zaradi odgovornosti do enega ne moremo izključiti odgovornosti do vseh. Zdi se, kot da sta strokovna in laična javnost zelo moteča za župana Antona Mavra pri njegovih odločitvah. Torej se ji je treba, če se le da, izogniti. Ali to drži ali ne, bo pokazal že odziv na razmišljanje arhitekta Renata Repšeta o urbanizmu in arhitekturi v Mokronogu.

Marko Kapus

DDV = 0

Uvodne navedbe

Trško naselje Mokronog bi bilo lahko eno od prepoznavnih poudarkov in kvalitet Mirnske doline in tudi države Slovenije. Glede na to, da več lokacij in dogodkov priča, da se do danes v naselju ni izpostavila potreba po urbanem in kontroliranem razvoju, je potrebno ugotoviti, da so razmere težavnejše kot pred 15 in več leti. Lahko pritrđimo, da sta pridobivanje novih m² in prenova obstojećih površin uspeh, ni pa nujno to dovolj. Izguba tipičnih elementov, kvalitet prostora in kvalitetnih vedut ter značilnih arhitekturnih potez in ambientov je lahko ponovno dovolj velik razlog za premislek.

Ponavljanje osnovnih prvin problematike

Vodenje in kontrola večplastnih in večstranskih procesov v urbanizmu ali urejanju naselij in prostora spada med zahtevne družbene naloge, kjer se poleg interesov kapitala pojavi vloga stroke, politike in javnosti. Bolje je, da večplastnost ni izgovor za nedejavnost in netransparentnost ter da se premoć kapitala in politike ne realizira samostojno brez stroke in zainteresirane javnosti.

Bistven element za kvaliteten razvoj je živa prisotnost smiselnega in kvalitetnega koncepta, strategije v prostoru, pogoj za uspeh pa je dosledno upoštevanje bistvenih prvin. Izvajanje koncepta je odvisno tudi od primernosti izvedbenih in drugih aktov ter sposobnosti vsakodnevnega prilagajanja mikro problemom, pri čemer ne gre brez elastičnosti in kreativnosti. Samo s tovrstno usmeritvijo bi lahko govorili o potrebi in želji po ustvarjanju presežne vrednosti, torej o tistih realizacijah, ki dejansko formirajo prepoznavnost, kvalitetno okolje oz. kvalitetno delo in življenje. V nasprotnem primeru nas čaka nadaljevanje trenda z izgubljanjem in razstavljanjem preostalih kvalitetnih urbanističnih ali arhitekturnih zasnov, ki mu parirata neambiciozna in tudi nasilna gradnja ter dogradnja novih delov.

Koncept ni samo formalno usklajeno coniranje v prostoru, temveć je podlaga, ki procesira možne rešitve iz makro na mikro novi ter obratno in vključuje interdisciplinarnost. Z vsakim novim posegom, ki ne sledi osvojenemu kvalitetnemu konceptu, se zadeve poslabšajo. Za preusmeritev v kvalitetnejše delo ostaja vedno manj prostora. Pred vprašanjem, kakšen je koncept in kdo ga lahko osvoji, pa je vprašanje, ali ga sploh hoćemo.

Pomen mikroregijskega pristopa

Kvaliteten koncept razvoja (posameznega naselja) je odvisen tudi od relacij do širših konceptov zasnov večjih enot, regij in na koncu države. Ne glede na širše zahteve ali vplive pa bi izpostavil razmerje med mikro regijo Mirnska dolina in posameznimi naselji znotraj doline. Glavna razvojna os Trebnje–Sevnica definira robove področja in je hkrati notranja os predvsem za razvoj infrastrukture. Ob zagotovitvi primerne cestne povezave – ene glavne ceste, ki je glavna nosilna os doline – je potrebno na to glavno cestno os hierarhično smiselno vezati prostorske porabnike tako, da se med seboj ne ogrožajo. Skratka, v prostore ob glavni osi se nujno umestijo vsi zahtevnejši porabniki, to pa so dejavnosti, vezane na promet oz. večje obremenitve. Ob glavni osi v Mirnski dolini se lahko locirajo obrtno industrijske in poslovne cone ter druge dejavnosti, ki so izrazito vezane na bližino cestne in železniške infrastrukture. S takim pristopom se ob poenostavitvi problemov dostopov bistveno olajša in razbremeni razvoj drugih enot in naselij, ki se ne obremenjujejo s tovrstnimi conami. Zmanjša se pritisk glede mešanja funkcij in vplivov, s tem pa tudi možnosti za resne konflikte v prostoru. Konkretno bi se s tovrstnim coniranjem tudi Mokronog izognil prekrivanju in zgoščevanju različnih con na majhnem in predvsem zelo občutljivem prostoru. Posledično bi se pritisk ali trend intenzivnega prometa zmanjšal, običajnejši osebni in manjši tovorni promet se nedvomno lažje urejata, stroški so seveda prav tako manjši.

Urbanizem na področju Mokronoga

Izrazito mešane in predvsem mlajše (modernejšje) naselbine brez moćneje izraženih ali ohranjenih zgodovinskih prvin so hkrati tudi manj vezane na ta vidik razvoja. Pri naseljih z bogatejšo zgodovinsko dedišćino pa je ta del velikokrat glavni nosilec ali poudarek razvoja. V Mokronogu je jasno izraženo historično jedro z dostopi, prehodi in poudarki eden od temeljev koncepta razvoja – prvić zaradi splošnega javnega in strokovnega konsenza o varovanju, drugić pa zaradi dejstva, da gre v vsakem primeru za zanimiv sestav z odprtim trgov in stavbnimi nizi ter kvalitetnimi ambientii in vedutami.

Mokronog je krajinsko umešćen v izrazito dinamićno oz. kulturno krajino, zato je glede pogledov in likovnih kvalitet širšega okolja izrazito občutljiv. Pogledi na center so tako vezani na višinsko razgibane pristope in markantne toćke v okolici (Žalostna gora, cesta proti Tržišču, ipd.), ki pa hkrati veliko lažje odkrijejo vse moteće elemente. V nekaterih dolgotrajnih

ravninskih urbanih aglomeracijah so taki pogledi komaj možni. Brez zašćite nekaj osnovnih vizualnih prostorskih prvin se značilna serija podob razkrajja, prekriva oz. razvrednoti in poćasi prehaja v neizrazito mešano tvorbo.

Coniranje znotraj širših meja naselja je logićno podvrženo zahtevam po novih površinah, vendar se mora, glede na že prej omenjeno, te cone omejiti, pravilno locirati in definirati glede na celosten motiv razvoja. Pri tem je ena od bistvenih sestavin ravno upoštevanje velikosti nekega naselja in notranjega prostorsko hierarhićnega razmerja urbanistićnih in arhitekturnih ansamblov. Ko na primer neka nova stanovanjska cona po velikosti in oblikovanju ogroža osnovne kvalitetne prvine, jo je potrebno locirati drugaće in/ali drugje.

Glede mešanja con in funkcij je potrebno dodati še sledeće: večina naselij, trgov in mest se je razvijala z različnimi mešanimi strukturami stavbnega fonda, ob pojavu industrije se je ta pogosto pojavila v neposredni bližini. Vendar je šlo v takih primerih za manjše posege, ki so včasih celo integrirani v ulićno tkivo. Po razmaku tovrstnih objektov pa je nemogoće večje zahtevnejše cone lepiti na druge starejše in drugaće koncipirane prostorske enote. Ko se jih dodaja brez omejitev, pa pride do generiranja še dodatnih zahtev, npr. cestne infrastrukture, kar pa privede do forsiranja negativnih vplivov na ostale prostorske dele. Če imamo torej v mislih nek koncept in hierarhićno strukturo razvoja (in zašćite), je kolizija neizbežna.

Pri mikroconingu je v naselju tipa Mokronog potrebno poudariti tudi merilo, velikost tovrstne urbane aglomeracije ali prostorskega sestava. Ko je jedro desetkrat večje od jedra Mokronoga, vstopne ulice pa prav tolikokrat daljše, se grob poseg, četudi ni primeren, lažje prenese. Pri manjši enoti pa je lahko vsak grob poseg usoden, saj prehitro zmanjkuje materiala za prostorski kontekst in se le-ta hitreje razgradi. Poleg zgoraj omenjenega pa je pomemben element pri ustvarjanju in postavljanju con tudi občutljivost prehodov med le-te-mi. Grob prehod, kjer se veliko večje in drugaće oblikovane stavbe trdo naslonijo na povsem drugaćno tkivo, ni uspešna rešitev.

Pri prometnem vidiku se je potrebno navezati na širše okolje oz. mikroregijo in postaviti temelje hierarhije povezav, ki bi upoštevala tudi zašćitne in druge razvojne komponente krajev. Velikost Mirnske doline verjetno ne dopušća dveh ali več pomembnejših regionalnih cest, pać pa osnovno os z nekaj navezavami, ki pa ne podvajajo osnovnega koncepta. Temeljni premislek je, kdaj modernizacija prometa

znotraj struktur (varovanega) naselja še prinaša razvoj ali razvojne prednosti. Jasno je, da je širša cesta oz. cestna infrastruktura pospeševalec prometa (in hitrosti), ne more pa biti avtomatiziran sinonim za kvaliteten razvoj. V mestnih strukturah z izrazitim mešanjem con za pešce in preostalega prometa se motorni del praviloma regulira in umirja. V conah mestnih jeder se intenzivira vloga pešca, ki je vozilo parkiralo toliko blizu, da se mu še da prehoditi pot do centra. Na izbranih centralnih površinah postane pešec praviloma pomembnejši del, tako da urbani mestni predel bistveno lažje zaživi in nenazadnje prinaša višjo kvaliteto bivanja. Mokronog je po merilu ali velikosti manjši urbani sestav, kjer staro jedro z izteki in prehodi prav tako bistveno definira kvaliteto prostora. Z uvajanjem oz. povečevanjem prometa na robu jedra se koncept ohranjanja jedra razvrednoti in razgrajuje. Jasno je, da ozke ulice ali križišča ne zadostijo tehničnim zahtevam in da pravilno dimenzionirani cestni element zahteva davek v zemljiščih in stavbah, vendar so to povsem tehnična vprašanja, pred katerimi je nekaj splošnejših problemov.

Predlog izgradnje križišča in rušenje Koželjeve hiše v Mokronogu prinašata nekaj s tem povezanih vprašanj. Ali hitrejša modernejša križišča prinašata bistveno več prednosti in katere? Več je hrupa in onesnaženja. Vprašanje je, ali je sploh potrebno, da težji tranzitni promet vozi skozi naselje (spomniti se velja Dolge vasi). Za delovanje navadnega osebnega prometa in dostopa do jedra je sedanji obseg cest zadosten, možno

pa je zgraditi dodatna parkirišča in s tem omogočiti širjenje ponudbe. Večje hitrosti so škodljive, saj gre za večjo nevarnost in ogrožajoč faktor. Če hitrosti niso višje, se tranzitni tovorni in drugi promet gibljeta počasi, kar tudi ne more biti pozitiven element. Kaj potem?

Ali je treba argument najnižje cene (ponujenih alternativnih variant) nujno upoštevati? Ne, saj zlahka zavede v ocenjevanje na podlagi zgolj finančnega vidika. Težišče problema v dani situaciji ne more biti finančna plat, razen če drugih zahtev ni. Tako se vračamo k začetnemu vprašanju: Ali obstaja koncept in ali ga sploh hočemo?

Tretje vprašanje pa je: Kje je meja argumentov pri razgradnji in odstranitvi urbanega tkiva, tokrat večje stavbe v izteku glavnega trga. Ponovno je potrebno poudariti, da je Mokronog manjša in občutljiva urbana aglomeracija, kjer se vsak poseg bistveno bolj pozna, izteki ob samem jedru pa spadajo med pomembne dele (ohranjanja) jedra. Nenazadnje so ti objekti tudi del fizične meje ambienta, fokusirajo dostope, skratka, gradijo glavne kadre centra. Poleg tega pa imajo objekti vsekakor specifično arhitekturno težo in vlogo kot del koncepta prostora in sami po sebi. Če gledamo na celoten kraj, pa pomeni dopuščanje tovrstnih posegov brez resnega razmisleka o alternativnih rešitvah pospeševanje že omenjene razgradnje. Če se meja posegov pomakne do samega glavnega trga, bo proces zlahka intenzivno posegel v preostali dvojni ulični niz. In če prevladajo enostranski argumenti, ne bi bilo nenavadno, da namesto gostilne v

jedru postavimo bencinsko črpalko (promet bo ekonomsko torej primerna rešitev).

Arhitekturni fond

Arhitekturni fond je gradnik celotnega kraja, medsebojne relacije med eno stavbo in kompletnim naseljem so pomembne, včasih usodne. Glede na večkrat poudarjene posebnosti trškega naselja gre tudi pri arhitekturnem fondu zares. Predvsem v jedru in predvsem pri objektih, ki so izrazitejši gradnik ulice in trga. Če se bo nadaljeval trend odstranjevanja ključnih elementov, t.j. stavb, ki zapirajo trško opno, bo centralni del počasi popolnoma izgubil merilo, obliko in likovno značilnost. Tukaj ni potrebno in ne želimo razpravljati o vrednotah in uspehih posameznih posegov v arhitekturo. Vsekakor pa velja ločiti posege, ki ohranjajo koncept celote in mu sledijo, in tiste, ki delujejo obratno. Oba glavna niza v centru Mokronoga sta že dolgo časa obremenjena z nekaj posebnostmi in izpadi (stanovanjski blok, industrijski vogal ...), tako da pri novih posegih (obnovah, dogradnjah) ne gre spodbujati izrazite (četudi kvalitetne) ekscesne moderne arhitekture. Prej bi lahko priporočili bolj disciplinirano osnovno zasnovo z izrazito komunikacijo z arhitekturnimi prvimi drugih trških objektov. Možnosti za dodatno modernejšo zasnovo se vsekakor ponujajo na številnih dvoriščih in v drugem planu za glavnim trgom. Vsekakor pa je nujno potrebno ustrezno ohraniti in obnoviti historično pomembne fasade in objekte.

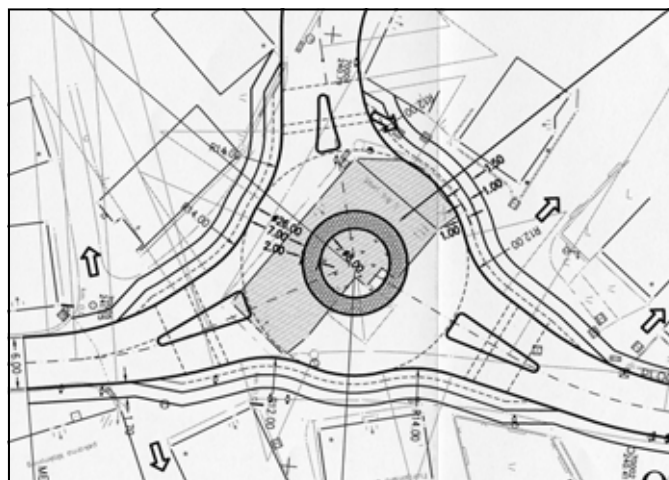
Renato Repše

Popravljamo napako

V prejšnji številki sta v članku »Spomeniško varstveno negativno stališče do predvidene rušitve Koželjeve hiše« bili objavljeni dve enaki skici ureditve križišča. Tokrat objavljamo obe, za napako pa se opravičujemo.

Slika 1: Ureditev križišča v obliki črke T, izsek iz idejnega projekta (IDZ št. 1357) ureditve križišča v Mokronogu na R!-215, odsek 1163 Trebnje-Mokronog-Boštanj, km 0.000. Izdelovalec: Projektivni biro Lunar d.o.o. iz Kranja.

Slika 2: Ureditev križišča v obliki krožnega križišča, izsek iz idejnega projekta (IDZ št. 1357) ureditve križišča v Mokronogu na R!-215, odsek 1163 Trebnje-Mokronog-Boštanj, km 0.000. Izdelovalec: Projektivni biro Lunar d.o.o. iz Kranja.

Gasilstvo v štatemberški dolini

V novih prostorih gasilskega doma Štatemberk sem se na valentinovo udeležila 82. letnega občnega zbor Prostovoljnega gasilskega društva Štatemberk. Pričakala me je povsem na novo opremljena dvorana, polna pokalov, priznanj in nagrad. Dovolj veliki razlogi, da društvo bolje seznanim tudi z bralci Odseva. S predsednikom društva, Alojzom Draganom, sem po uradnem delu zbora opravila kratek intervju, v katerem je beseda tekla predvsem o gasilstvu na slovenskem in društvu Štatemberk, ki ga je leto 2008 posebno zaznamovalo.

Predsednik je na samem začetku pozdravil vse člane društva in njegovo vodstvo, goste iz sosednjih in pobratenih društev, delegata iz Gasilske zveze Trebnje ter župana občine. Nato so izvolili delovno predsedstvo, člane verifikacijske komisije, zapisnikarja in dva podpisnika zapisnika. Predsednik je v letnem poročilu izpostavil bistvene akcije, ki so posebej zaznamovale leto 2008. Uredili so dvorano v gasilnem domu, kuhinjo in stopnišče. Delno so že uredili podstrešje, kjer bodo prostor namenili arhivskemu gradivu in muzejskemu kotičku. Izpeljali so uspešno čistilno akcijo, pripravljali so se na gasilska tekmovanja in na koncu zelo uspešno zaključili tekmovalno sezono. Na državnem tekmovanju v Ravnah na Koroškem so nastopali s sedmimi ekipami. Osvojili so dve zlati znački (ekipa pionirjev in članice B), tri srebrne (člani A, članice A in pionirke) ter dve bronasti (mladinci in mladinke). Sicer pa so v celotnem letu osvojili 25 pokalov na občinskih, regijskih in pokalnih tekmovanjih. Predsednik si želi, da bi se nekoč sestavila še tekmovalna ekipa veteranov. Ob tej priliki se je zahvalil vsem gasilcem, ki so zaslužni za vse te uspehe. Obenem si želi še več udeležbe na izobraževanjih, ki jih organizirata GZ Trebnje in Gasilska zveza Slovenije. Sledila so še poročila poveljnika, tajnika, blagajnika, predstavnice žena, veteranov, predstavnika mladine, predsednika nadzornega odbora in verifikacijske komisije. Sledila je beseda gostov, kjer so jim vsi skupaj čestitali za dosežke v operativnem in tekmovalnem smislu. Župan je poudaril, da bo občina še naprej pomagala društvu, da bi dobila svoj prostor ob gasilnem domu, kjer bi potekale priprave na tekmovanja in ostale dejavnosti. V letu 2010 načrtujejo tudi ureditev križišča v Ornuški vasi in prostor v peskokopu. Po besedah gostov so sprejeli nove člane, nekateri so napredovali iz mladinske vrste v člansko. Plan dela za leto 2009 bo namenjen nadaljevanju adaptacije doma, urejanju muzejskega kotička, garaže. Turen na strehi so že namestili. Uredili bodo sanitarne prostore ter nadaljevali pot uspeha na tekmovanjih in izobraževanjih. Organizirali bodo gasilsko veselico in pokalno tekmovanje za prehodni pokal občine Mokronog-Trebelno. Nabavili bodo manjkajoča orodja in zaščitno opremo. Ponovno bodo organizirali čistilno akcijo, izvedli aktivnosti v mesecu požarne varnosti, realizirali program mladinske komisije ter organizirali ekskurzijo za mladino. Še naprej pa bodo seveda sodelovali s sosednjimi prijateljskimi društvi in Gasilsko zvezo Trebnje. Ob koncu so podelili starostne značke in napredovanja v višji čin.

Pogovor z Alojzom Draganom, predsednikom društva

Kakšni so bili Vaši začetki v društvu in kako je danes, ko ste njegov predsednik?

V društvo sem se včlanil leta 1976 in bil sprejet kot član. To je potekalo na gasilskem občnem zboru pri Brajarjevih, kjer so me navdušili in tako je še danes, ko sem že dolgoletni član. V tistem času se je tudi obnavljal gasilni dom. Nato sem odšel v vojsko in ko sem prišel nazaj, sem naredil tečaj za nižjega gasilskega časnika. Leta 1981 sem ustanovil tekmovalno desetino v društvu. S to desetino se je začelo in kasneje je bilo vse več ekip. Sicer je že nekoč obstajala desetina, vendar pred petdesetimi leti. Podpredsednik društva sem bil v obdobju 1982–1986, njegov poveljnik pa od 1986 do 1994. Predsednik sem sedaj že drugi mandat. Član upravnega odbora v Gasilski zvezi Trebnje pa sem že 25 let in tretji mandat podpredsednik GZ.

Zakaj postati gasilec? Kakšen je bil Vaš vzgib?

Se mi zdi, da gre enostavno za tradicijo in humanost, ki jo je potrebno nadaljevati. Sicer pa, ko si otrok in se včlanijo tudi tvoji prijatelji, je gasilsko društvo samo še ena dodatna vez, ki nas druži. Vsi, ki prihajamo s podeželja, nimamo prav veliko drugih aktivnosti, kajti dvoran in igrišč za rekreacijo pri nas primanjkuje.

Povezanost ljudi je pomembna tudi v vidika gradnje kulturne enotnosti. Skozi gasilska društva, kot sami pravite, so predvsem podeželski ljudje izkazovali

pripadnost narodu in obstoj te zavesti. V Sloveniji je največ gasilskih društev. Prostovoljno gasilstvo ima 140-letno tradicijo.

Res je, letos PGD Metlika praznuje svojih 140 let obstoja. Ljudje so se včasih morali zavarovati pred ognjem in braniti svoje imetje. Šlo je za požarno brambo. V tistih časih je bilo to težje, saj so imeli le ročne brizgalne. Kasneje se pojavijo motorne. Leta 1927, ko se je naše društvo ustanovilo, so nabavili prvo motorno brizgalno. To je bila zelo velika pridobitev za kraj. Pri gasilskih društvih ne gre samo za gasilstvo, vendar za druženje nasploh. Organiziramo plesne tečaje, pohode, izlete, čistilne akcije. Sicer pa je pri vsem tem imenitno to, da se poznamo z ljudmi s celotne Slovenije. Kamorkoli se podamo, poznamo nekoga iz gasilskih vrst.

Prav zaradi tega ohranjate pomen povezanosti društev oz. pobratenja?

Ta pobratenja so plod zgodovinskih navez, ki se ohranjajo še danes. Z društvom iz Tomačevo-Jarše gojimo že 35-letno tradicijo. Ta je nastalo tako, da se je eden izmed naših krajanov priženil v tiste kraje. Gasilci so se iz obeh društev obiskovali in se srečevali ter učili drug od drugega. Uradno listino smo podpisali pred 25 leti. Ne smem pozabiti še na prijateljska društva, kot so PGD Mengeš, PGD Rogaska Slatina itd.

Za Vami je najbolj uspešno tekmovalno leto. Osvojili ste veliko pokalov in priznanj. Kaj je po Vašem mnenju vzrok? Kakšna je »formula« uspeha?

Dodal bi, da tako kot na tekmovalnem področju delujemo posebno dobro tudi organizacijsko. Vedno je potrebno stremeti k temu, da prenašamo naše znanje na mlade in jih pravilno učimo – najprej rutina, potem pa brzina. Ekipa, ki gre na tekmovanje in dela napake oz. naredi eno samo, bo težko zmagala, saj jo to stane kazenskih točk. Zato je rutina zelo bistvena. Mlade stimuliramo tudi tako, da jim priredimo piknik in jih peljemo na izlet. Obiskali smo že Gasilsko reševalni center v Novem mestu in Ljubljani, muzej v Bistri, izobraževalni center na Igu. Skratka, gasilsko obarvane ekskurzije, kjer se združujeta zabava in novo pridobljeno znanje.

Kako pa reagirate, ko pride v kraju zares do požara ali ko ljudje potrebujejo Vašo pomoč?

Potrebno je hitro reagirati. Ko krajan pokliče na 112 in prijavi požar, nas iz centra takoj alarmirajo tiho ali preko sirene. Tiho alarmiranje poteka preko

paigerjev. V našem društvu jih imamo osem. Ko paiger zapiska, pogledaš, kaj piše, nato pa se hitro odpraviš v gasilni dom, se oblečeš in izpelješ na kraj nesreče. Po postaji se center obvesti, da smo speljali. Ko pridemo na požarišče, vodja intervencije razporedi gasilce in tehniko ter pokliče na center, če potrebujemo še dodatno pomoč sosednjih društev ali vodo. V dani situaciji je pomembna vsaka sekunda.

S čim se poleg gasilstva še ukvarjate?

Poleg gasilca sem še lovec v Lovski družini Trebelno in vinogradnik. Pred leti sem bil tudi član sveta krajevne skupnosti na Trebelnem. Zanimivo je to, da prav zaradi vseh treh omenjenih dejavnosti zelo dobro poznam naše kraje in ljudi. Poznam skoraj sleherno hišo. Malo je poti, kjer še nisem hodil. Moram pa poudariti, da je naša fara prečudovita in sem zelo ponosen nanjo.

Načrti v prihodnje so?

Seveda! V gasilnem društvu imamo namen kar nekaj stvari dokupiti, izboljšati, dograditi. Želje so. Tudi finančno se še kar dobro prebijamo, iz enega evra poizkušamo narediti dva. Tisti, ki nekaj pametnega počne in ustvarja za skupno dobro, ga začne potem tudi družba sama finančno podpirati. Dom dokončujemo, namestili smo stolp, potrebno pa je obnoviti fasado. Sledi ureditev garaže in dokup zaščitne opreme za gasilce. Velika želja je, da bi nam uspelo odkupiti zemljišče okoli gasilnega doma. Tako bi lahko prizidali še eno garažo, imeli bi prostor za inventar in vaje. Če nam to uspe, si lahko oddahnemo, vendar samo z dobro voljo in trdim delom bomo uspeli.

Besedilo in foto: **Simona K.**

Krajevna organizacija rdečega križa Mokronog

vabi na predavanja in meritve:

6. aprila., ob 17. uri
na predavanje o sladkornih boleznih in holesterolu.
in meritve sladkorja, holesterola in pritiska,

4. maja, ob 17. uri
na predavanje o prvi pomoči
in meritve pritiska

Predavanja in meritve bodo v prostorih KORK Mokronog, stavba občine Mokronog-Trebelno, poleg knjižnice.

Pisarna je odprta vsak prvi ponedeljek v mesecu od 16. do 18. ure.

Naj medi

18. oktobra smo čebelarji Čebelarskega društva Trebelno-Mokronog v kulturnem domu v Mokronogu proslavili 60 let delovanja. Slovesnosti so se poleg čebelarjev domačega društva udeležili še župan Občine Mokronog-Trebelno, Anton MAVER, ki je bil tudi boter društvenega prapora, predsednik ČZS, Boštjan NOČ, evropski poslanec in tudi naš član, Lojze PETERLE, predstavniki sosednjih ČD ter številni donatorji čebelarskega prapora.

Korenine Čebelarskega društva Trebelno-Mokronog segajo globoko v leto 1948, ko sta se na območju današnje Občine Mokronog-Trebelno ustanovili dve čebelarski društvi, in sicer v Mokronogu in na Trebelnem.

V ČD Mokronog so bili ustanovitelji in prvi predsednik Franc Jevnikar, tajnik Ivan Meserko in še nekaj članov. Leta 1958 se je društvu pridružil tudi Ivan Gačnik z Zgornjih Jesenic, ki je še danes član našega društva.

V ČD Trebelno so bili ustanovitelji in prvi predsednik Franc Žgajnar, tajnik Janez Vrščaj, blagajnik Franc Grabnar in drugi člani.

Leta 1950 sta se v društvo včlanila Alojz Papež iz Velike Strmice, Anton Starič iz Ornuške vasi in Slavko Kramžar iz Malin pri Trebelnem, ki so danes ravno tako še člani našega društva.

Društvi sta se ustanovili predvsem zaradi organizirane nabave sladkorja, ki ga je na tržišču primanjkovalo, čebelarje pa je k nabavi spodbujala oblast.

Z leti je vnema v obeh društvih popustila, zato je prišlo okoli leta 1960 do združitve in je nastalo ČD Mokronog. V navedeno društvo

so se vključili tudi člani okoliških krajev, Šentjanž, Tržišče, itd., ki pa so okoli leta 1970 ustanovili svoje društvo.

Skozi čas je postalo ČD Mokronog manj aktivno oziroma ni bilo mladih čebelarjev in je vse kazalo, da bo propadlo. Vendar je nekaj čebelarjev zbralo energijo in 17. 12. 1989 smo registrirali novo čebelarsko društvo Trebelno-Mokronog. Prvi predsednik je postal Franc Mrvar. Društvo danes šteje 20 aktivnih članov, med seboj si izmenjujemo izkušnje in ohranjamo tradicijo čebelarjenja na tem območju. Ob našem jubileju smo tudi uresničili dolgoletno željo naših čebelarjev, še posebej Franca Mrvarja, in razvili društveni prapor.

Načrti našega društva za naprej so predvsem skrb za ohranitev čebelarjenja v lepi in zdravi naravi, ki je pogoj za normalno življenje. Tega se čebelarji ne zavedamo samo z besedami, temveč tudi z dejanji. Zavedamo se tudi, da se brez podmladka prej ali slej vse konča. Zato bi rad poudaril, da ustvarjalno sodelujemo z osnovno šolo, kjer deluje čebelarski krožek. Naš cilj je, da bi v doglednem času v vsaki vasi stal čebeljak v korist ljudem in lepoti kraja.

Trudimo se tudi, da bi zbrali čim več gradiva za zbornik o čebelarjenju na našem območju. To smo dolžni našim predhodnikom in tistim, ki bodo prišli za nami.

Naj se na koncu zahvalim vsem, ki so kakorkoli pomagali oz. prispevali k naši slovesnosti ter razvitju društvenega prapora in se odzvali povabilu, da smo skupaj proslavili čebelarski praznik našega društva.

Naj medi!

Predsednik ČD TrebelnoMokronog
Marjan DRAGAN

Tavžentroža ob dnevu žensk

V soboto, 7. 3. 2009, se je 70 članic odbora Društva podeželskih žena Tavžentroža iz Trebelnega zbralo na letnem srečanju na kmečkem turizmu pri Lamovšku. Srečanja se je udeležil župan Anton Maver, strokovna sodelavka za družbene dejavnosti iz občinske uprave Mateja Vrabc in svetnica Milica Korošec. Župan je udeleženkam čestital za praznik, vsaki je izročil tudi tradicionalni nagelj.

Program je popestrilo strokovno predavanje o uporabi zelišč v zdravilne namene. Predaval je Jože Majes z Zeliščarske kmetije Plavica. Petnajstčlanski pevski zbor pod vodstvom Jelke Pinter Gregorčič je zapel tri pesmi. Direktorica Centra za izobraževanje in kulturo Trebnje, Patricija Pavlič, je predstavila dejavnost izobraževanja odraslih in jih obenem seznanila z aktivnostmi, ki se bodo izvajale tudi na Trebelnem. K sodelovanju so bile vljudno vabljene vse gospe.

Predsednica društva Lojzka Sinur je predstavila aktivnosti članic v preteklem letu. Povedala je, da so sodelovale na predstavitvi občine Mokronog-Trebelno na koprskih večerih in ocenjevale dobrote slovenskih kmetij na Ptuj. Obenem so sodelovale še na otvoritvi prostorov nove knjižnice v Mokronogu. Pekle so dobrote za Trebanjski koš, se udeležile povorke in pripravile razstavo izdelkov v Baragovi dvorani. Udeležile so se predavanja Helene Mrzlikar in izvedle stro-

kovno ekskurzijo po Notranjskem. Oktobra so se poklonile dnevu kmetič in v ta namen so se odpravile na pohod. Poskrbele so za zdravo telovadbo ob prisotnosti terapevta in izvedle tečaj peke pletenic.

Aktivnosti v društvu torej ne primanjkuje, vse te dejavnosti govorijo same zase. Članice so skozi vse leto polne idej. Po končanem obveznem delu srečanja so se zabavale še dolgo v noč.

Besedilo in foto: **mk**

Svetovni kongres v Mokronogu

Po uspešnem SREČANJU BRADACJEV je mokronoško turistično društvo spravilo pod streho še veliki pustni karneval z naslovom SVETOVNI KONGRES V MOKRONOGU.

Sodelovala so vsa gasilska, vinogradniška in športna društva naše občine, skupine iz okoliških vasi, vrtca, Osnovne šole Mokronog s podružnico Trebelno in, kot vedno, tudi skupine iz sosednjih občin. Kot se spodobi, je zeleno luč prižgal predsednik Turističnega društva Mokronog, g. Alojz Gregorčič, se poklonil praporu in odzdravil Mokronožcem, potem pa prepustil besedo razpravljavcem. Najšejmo jih: Visoki predstavnik iz Velike Butalnije (Jahalna šola Viktorija), Rdeči noski (vrtec Mokronožci), Starševstvo otrokom sveta (učenci OŠ Mokronog in podružnice Trebelno), Čarobne vile Winxice, Znanstveniki instituta Bruna vas (učenci OŠ Mokronog), papež (Veh – Žempah), Obama (Šentrupert), Fidel

Castro, Arafat, Japonski cesar, Afriško plemo, Marsovci, Fan klub Langa, Večni minister Dimsi Rupsi (vse skupine PGD Mokronog), Turška delegacija (Martinja vas pri Mokronogu), Vlak iz Bruslja (iz vseh vetrov), Plinska kriza, Bosna (Sv. Rok), Avtomobilska kriza (Pavla vas), Obisk Mesića, 9. korpus (Hrast Tržišče), Olimpioniki (Sv. Vrh), Kmetje na kongresu, Evro Planica (PGD Sv. Križ), Gozdarji-holcerji (Slepšek), Sindikati (Vinogradniško društvo Trebelno), Brazilke (brhke domačinke) in Pevci z Grma pri Trebnjem.

Kongres sta vodili čvekli Lučka (Dreža) in Barica (Kraljevski), pa čveklici Vesna (Lamovšek) in Klavdija (Povšič).

Kongres si bodo še posebej zapomnili srečni nagrajenci, saj je gostitelj tudi tokrat poskrbel za imenitne nagrade, npr. namakanje v čudodelnih vrelcih Olimja.

Turistično društvo

Otroški parlament

Tema letošnjega, 19., otroškega parlamenta je *Ljubezen in spolnost*. Temo so izbrali mladi na nacionalnem otroškem parlamentu preteklo leto.

O ljubezni in spolnosti so se na naši šoli z učenci vseh oddelkov najprej pogovarjali razredniki in učitelji določenih predmetnih področij.

Bili so zelo aktivni in izvedli veliko dejavnosti: pogovori o tem, kaj je zaljubljenost, kaj ljubezen, pa o tem, koga vse imamo lahko radi, razmišljali so o tem, kakšnega partnerja si želijo ... Učenci so ustvarjali likovne izdelke (risbe, stripe, plakate) ter pisali literarne prispevke: pesmi, verze, misli. V januarju nas je s predstavo na temo otroškega parlamenta razveselil igralec Erik Vidmar. Učenci so bili nad njegovo predstavo navdušeni, tako da so svoje odzive in mnenja tudi zapisali, gospa ravnateljica pa mu jih je tudi posredovala. Eno izmed sporočil pravi takole: "Dragi Erik. Bilo je poučno in hkrati zabavno. Na zabaven način ste razložili potek odraščanja. Tako smo to lahko razumeli vsi, majhni in malo večji. Želiva, da še naprej tako zabavate otroke. Lepe pozdrave iz Mokronoga."

Učenci so z razpravami na temo OP nadaljevali na šolskem in občinskem srečanju. Pri tem so pokazali velik interes za razpravljanje o temah, ki so nedolgo tega veljale za tabu teme. Njihova razmišljanja so bila zrela in zanimiva. Z veseljem so jim prisluhnile tudi gospa ravnateljica, njena pomočnica in psihologinja.

Na občinskem srečanju OP pa so med predstavniki vseh oddelkov izvolili še predstavnico šole in občine Mokronog-Trebelno; tako je na regijskem posvetu 5. marca v Novem mestu, šolo in občino zastopala učenka Klavdija Povšič.

Mentorica OP,
Marjetka GANC

Prvi intervju

Pogovor je nastal v okviru projekta ob 200-letnici šolstva v Mokronogu.

V katerih letih ste hodili v šolo?

V šolo sem hodila od l. 1941 do 1942, potem sem zaradi vojne prenehala do l. 1946.

Kje je bila šola?

Šola je bila na Trebelnem.

Koliko let ste hodili v šolo?

V šolo sem hodila tri leta.

Kakšne šolske potreščine ste imeli?

Imela sem leseno škatlico za puščico, svinčnik, leseno držalo s peresom, dva zvezka in čitanko.

Ali ste imeli malico v šoli?

Ne, v šoli ni bilo malice, sami smo jo nosili s seboj, največkrat kakšno jabolko, saj kruha nismo imeli vedno.

So imeli vsi otroci kaj jesti?

Nekateri otroci so bili večkrat brez malice.

Kaj ste se učili v šoli?

Brati, pisati, računati in poštevanke.

So bili učitelji strogi, so vas kaznovali?

Starejše učiteljice, ki so bile pred vojno, so bile stroge, včasih so nas tudi kaznovale. Večinoma so otroke zapirale po pouku v šoli, pa tudi za ušesa ali pa za lase so znale potegniti. Potem, po vojni, pa so bile mlajše učiteljice, kar kakšna dekleta so nas učila. Te učiteljice so bile pa bolj prijazne.

So bili otroci pridni ali poredni?

Tako kot danes, včasih pridni, včasih pa smo tudi kakšno ušpicali.

Ste se kdaj stepli?

Dekleta se nismo tepla, fantje pa so se večkrat.

Ali ste v šolo hodili peš?

Ja, v šolo smo hodili peš. Bilo je uro hoda.

Ali ste imeli domačo nalogo?

Domačo nalogo smo imeli vsak dan.

Ste morali veliko pomagati pri delu doma?

Doma smo morali veliko pomagati, vsak po svojih močeh. Otroci smo morali že zjutraj napasti živino, preden smo šli v šolo. Ko pa smo prišli iz šole, smo pomagali pri delu na polju ali v vinogradu, dekleta pa tudi v hiši. Kmalu smo se naučile plesti oblačila in smo pozimi veliko pletla. Poleti ni bilo časa za takšno delo.

Imate kakšen nasvet za nas mlade?

Ja, bodite previdni v prometu, ubogajte učiteljice pa pridni bodite.

Intervju je izvedel učenec Matej Florijančič, pogovarjal pa se je s Terezijo Florijančič, rojeno l. 1934.

Gospe Tereziji se prijazno zahvaljujemo za sodelovanje.

Učiteljica: Ivica K.

Pod mavrico znanja

V okviru CIK Trebnje in UTŽO Trebnje smo minulo leto razširili dejavnosti UTŽO tudi v kraje občine Mokronog-Trebelno. V novem šolskem letu so se lahko upokojeanci računalniško izobraževali. S pomočjo MŠŠ in sredstev ESS so se vključili v program Računalniška pismenost za odrasle. Spoznali so se z računalnikom in njegovo uporabnostjo, urejali in oblikovali besedila, jih shranjevali, črpali informacije s spleta in si dopisovali preko elektronske pošte. Zadnje srečanje so udeleženci obeležili s preizkusom znanja in pridobili javno veljavno listino. Vsem iskreno čestitamo!

Družili, pogovarjali in med seboj delili izkušnje pa smo se tudi v okviru Točk vseživljenjskega učenja, ki delujejo v okviru projekta CVŽU Dolenjske. Na teh srečanjih nas je dr. Marijana Kamin opozorila na oblike in pomen preventive in zgodnjega prepoznavanja bolezenskih znakov, g. Franc Vehar nam je predstavil svoje prijateljice čebele in njihove izdelke, z go. Duško Lah Peček pa smo ugotavljali, katera hrana je zdrava in pomembna za ohranjanje zdravega organizma.

Vse občane in občanke vabimo tudi na naslednje (brezplačne) delavnice, ki se bodo odvijale na Točkah vseživljenjskega učenja, vsak drugi ponedeljek v mesecu od 11. do 16. ure v Krajevni knjižnici Mokronog (Knjižnica Pavla Golie Trebnje). Že v naslednjih tednih bomo urejali notranje in balkonske rastline ter izdelovali aranžmaje iz svežega cvetja, s pomočjo uporabe tehnike nordijske hoje pa se

bomo odpravili na potep po Mokronogu (celoten program si oglejte na spletnem naslovu: www.ciktrenje.si/si/cik/projekti/)

CIK Trebnje skrbi za bogato ponudbo vseživljenjskega učenja neposredno v krajih občine Mokronog-Trebelno, vsi tisti pa, ki bi se želeli naučiti še česa več, pa si lahko ogledate našo ponudbo na spletni strani CIK Trebnje (www.ciktrenje.si) ali pokličete tel. št. 07/34 82 104, mobi: 041/ 567 - 772 ali pa pišete na elektronski naslov: lu@ciktrenje.si. Veseli pa bomo tudi vašega obiska.

Lepo pozdravljeni!

Pripravila: Tadeja Štublar

KNJIŽNICA *Pavla Golie*

Krajevna knjižnica Mokronog
vabi na

literarni večer s

HELENO MRZLIKAR

Predstavila bo svojo novo knjigo

Pripoved o hrani

v četrtek, 26. 3. 2008, ob 19.00.

vas vabi k sodelovanju
v bralni znački za ODRASLE

Zvesti bralec.

**Bralna značka Zvesti bralec poteka
od 15. januarja do 20. novembra 2009.**

Zloženke lahko poiščete v knjižnici

ali na spletni strani
<http://www.tre.sik.si>.

Prijavite se lahko v knjižnici ali pa pošljete
pripombe in prijave na zvestibralec.kpgt@gmail.com.

Informacije:

Patricija Tratar, tel. št. 07 3482114

Teden na vojskem

V ponedeljek, 23. 2. 2009, smo se ob sedmi uri zjutraj učenci 6. razredov OŠ Mokronog odpeljali na Vojsko. Čakal nas je vznemirljiv teden, zato smo se hitro poslovili od staršev. Že na začetku poti, ki je trajala tri ure, nas je razvedril Matevž s svojim igranjem na harmoniko. Z nami sta šla učitelj športne vzgoje Matej Dreža in učiteljica slovenščine Marija Zagorc.

Ko smo prispeli na Vojsko, smo najprej spoznali osebje doma, nato pa smo se razdelili v sobe in se udobno namestili. Kmalu so se nam pridružili še učenci 4. razreda iz Škofij.

Zjutraj smo vstajali ob sedmih. Pred zajtrkom smo se razgibali z jutranjim sprehodom. Ker se je sonce že kazalo izza hribov, so bili jutranji sprehodi prav prijetni, čeprav bi kak posameznik še rad spal. Delovni dan je trajal do devetih zvečer, ko je sledilo umivanje in spanje.

Po programu smo se učili smučati, klekljati, skrbeti za živali, teči na smučeh. Govorili smo o vremenu in vremenskih spremembah. Tekmovali smo v pospravljanju in urejenosti sob, v alpskem smučanju in namiznem tenisu. Imeli smo se super. Bili smo vedno siti,

saj je za hrano odlično skrbela ekipa v kuhinji. Za nas so zelo lepo skrbeli, nas imeli radi in nas veliko naučili.

Nama je bilo na Vojskem zelo lepo. Hrana je bila zelo dobra, osebje doma pa zelo prijazno. Z veseljem bi spet šli na Vojsko. Pot domov je hitro minila in že smo bili v objemu staršev.

Sabina Bartelj in Petra Starič, 6. r.

V Londonu

V soboto, 24. januarja 2009, zgodaj zjutraj se nas je 25 učencev 7., 8. in 9. razreda Osnovne šole Mokronog (in spremljevalki Mojca Zadravec ter Mateja Zevnikar) z avtobusom v okviru agencije TWIN odpravilo v Ljubljano, nato pa v Benetke na letališče Treviso. Naš končni cilj je bila Velika Britanija, saj nas zelo zanimata angleški način življenja in angleška mesta.

Ko som prišli na letališče, smo kmalu oddali prtljago, le ročno smo imeli vedno pri sebi. Velikokrat smo morali pokazati osebne izkaznice ali potne liste. Ob 15. uri smo bili že na letalu. Privezali smo se, nato pa z zelo hitrim zaletom vzleteli. Leteli smo približno dve uri, ki sta minili zelo hitro. Prileteli smo na letališče London Stansted. Takrat je bil v Londonu mrak. Vzeli smo vso prtljago in odšli na avtobus. Velika razlika, ki smo jo hitro opazili, je bila ta, da imamo mi na obratni strani volan kot pa Angleži. Z avtobusom smo se na poti v hotel ustavili pri katedrali sv. Pavla, ki je zelo velika in mogočna. Videli pa smo tudi Londonski Tower Bridge. Odpeljali smo se v naš hotel Premier Inn. Že na avtobusu nam je vodička Petra povedala, da imajo Angleži ločeni pipi za toplo in mrzlo vodo, kot je bilo tudi v tem hotelu. Naslednji dan v nedeljo smo se s podzemno železnico odpeljali na Greenwiški poldnevnik. Bilo je zelo vetrovno in malo je deževalo. A slabo vreme nam ni pokvarilo razpoloženja. Z Greenwiškega poldnevnika je zelo dober razgled na cel London.

Petra nam je pokazala vse zanimive in značilne stavbe, ki smo jih lahko od tam videli. Ko smo prišli v središče Londona, smo imeli nekaj prostega časa. Vsi smo se veselili vožnje z ladjico po reki Temzi. Pluli smo pod Tower Bridgom, dobro pa smo videli London eye, Big Ben in ostale zanimive stavbe. Zatem smo vstopili v Narodni muzej zgodovine, kjer smo lahko videli zelo veliko maket in okostij iz zgodovine. Pustili so nas, da smo prosto hodili in se razgledovali po muzeju, kar nam je bilo zelo všeč. Komaj smo čakali, da gremo v Madame Tussads – muzej voščenih lutk. Tukaj smo lahko slikali mnogo slavnih ljudi. Za vrhunec tega dneva je bila Grozljiva soba, kjer so nas živi igralci zelo prestrašili. Nato smo potovali skozi čas. Vse to smo videli v tem muzeju. Zatem smo odšli na večerjo v Piccadilly – samopostrežna restavracija. Potem smo se vrnili v hotel, kjer smo vsi hitro zaspali.

Naslednji dan smo se s podzemno železnico odpeljali v kraljevi predel Londona, kjer smo videli Big Ben, (samo od zunaj) in si ogledali menjava straže Kraljičine palače. Ustavili smo se pred Kraljevo palačo, kjer nam je vodička veliko povedala o kraljici in o zgodovini. Komaj smo čakali, da gremo na Oxford street, kjer smo lahko še zadnjič zapravljali. Potem smo šli nazaj v hotel po prtljago. Ko smo prispeli na letališče, se je vse ponovilo od prej. Z letalom smo odleteli na letališče Treviso, nato pa smo se z avtobusom odpeljali domov. Tja smo prispeli ob pol treh zjutraj.

Mislím, da je bilo 3- dnevno potovanje nepozabno in da je bilo vsem všeč.

Tina Zupančič, 7. b

OSNOVNA ŠOLA TREBNJE
VABI

učence od 7. do 9. razreda OŠ
na 5. srečanje bralne skupine

BRANJE = KUL.

Tema: Mladostniki in prestopništvo

Knjiga: PREGI, S.: Spričevalo

Gost: Vinko Ribič

(Nekdaj zelo uspešen policist, ki se je ukvarjal s področjem javnega miru in kriminalitete in nasiljem v družini ter v svoji karieri prišel do delovnega mesta komandirja policijske postaje. Sedaj opravlja delo občinskega inšpektorja na Občini Trebnje.)

Čas: 26. marec 2009 ob 1700

Kraj: Knjižnica Pavla Golie Trebnje

Dobrodošli vsi knjigoljubci,

ki se radi pogovarjate o knjigah in življenju!

Več informacij lahko dobite v Knjižnici Pavla Golie

Trebnje ali v šolski knjižnici.

Ob dnevu žena nam je zapel Stiški kvartet

V soboto, 7. marca, je Občina Mokronog-Trebelno ob dnevu žena organizirala koncert vokalne skupine Stiški kvartet, izvedla pa območna izpostava JSKD.

KNJIŽNICA *Pavla Golie*

Novice iz knjižnice

V Krajevni knjižnici Mokronog smo imeli 22. 1. 2009 priložnost spoznati avtorje zbornika *Šolstvo v Mokronogu 1808–2008*. Gre namreč za dragoceno knjigo, ki je predvsem za Mokronog izrednega pomena. Četrtek pogovor z avtorji je vodil Marko Kapus, ki je zbornik zasnoval in ga pripravil za tisk. Knjigo si pri nas lahko tudi izposodite. 5. 2. 2009 pa smo se v knjižnici Mokronog potepali **po Tibetu**. Tja nas je namreč v svojem potopisnem predavanju ob čudovitih fotografijah popeljal popotnik Franci Horvat.

V knjižnici se trudimo, da bi popestrili in obogatili vsakdan otrok ter pripomogli h kvalitetnemu preživljanju njihovega prostega časa. Tako smo med zimskimi počitnicami pod vodstvom Barbare Blatnik pripravili ustvarjalne, poučne in zabavne **delavnice**, ki so potekale od ponedeljka, 16. 2., do petka, 19. 2. V počitniških dneh se nam je vsak dan pridružilo od 6 do 11 otrok. Izdelali so nenavadne okvirje iz testenin za njihovo najljubšo sliko ter podstavke za kozarce. Uprizorili so pravo lutkovno predstavo, za katero so sami izdelali lutke iz kuhalnic. Nadeli

pa so si tudi pisane predpasnike in se lotili peke peciva ... Ker pa je bil pust tik pred vrati, so malo povadili še v poslikavi obraza in oblikovanju frizur. Našli so tudi čas za zabavne igre na prostem in prebrali kar nekaj zanimivih zgodb, ki so jih popeljale v čudežni svet domišljije.

11. marca so nas obiskali v osrednji knjižnici v Trebnjem sedmošolci iz OŠ Mokronog.

31. marca pridejo na obisk v knjižnico tri skupine otrok iz vrta. Odločili smo se, da jim ob svetovnem dnevu otroške in mladinske književnosti podarimo pravljico, in obisk poimenovali »Knjigam za praznik«.

26. marca nas bo obiskala Helena Mrzlikar, dolgoletna svetovalka pri razvoju dopolnilnih dejavnosti na dolenjskem podeželju. Predstavila bo svojo novo knjigo *Pripoved o hrani*. Pridite in se naučite, kako preprosto je kuhati in kako lahko človek uživa v hrani, če spozna, kaj posamezna živila vsebujejo.

Vabimo vas, da se nam pridružite še na **pravljicnih uricah** v knjižnici, vsak drugi četrtek ob 17.17, in zbirate nalepke. Zaključek ur pravljic bo za vse otroke organiziran na Mirni v kulturnem domu Partizan. Gost pa ostaja za zdaj še presenečenje.

Rešujte mesečne uganke »**Jurček sprašuje**«. Nagrade so vabljive.

Sicer pa prijazno vabljeni vsak ponedeljek od 8.00 do 16.00 ter vsak četrtek od 12.00 do 20.00.

Zabavno v Knjižnici Pavla Golie

Ker dnevi minevajo, največkrat brez kakršnih koli posebnosti, ki bi popestrile vsakdan otrok, smo v Knjižnici Pavla Golie Trebnje v času zimskih počitnic zopet pripravili ustvarjalne, poučne in zabavne počitniške delavnice, ki so potekale v ponedeljek in torek v knjižnici Trebnje, v knjižnici Mokronog pa tudi v sredo in četrtek. V počitniških dneh nas je obiskalo 52 osnovnošolskih otrok.

Zaradi raznovrstnih vsebin delavnic se je vsak otrok navdušil za kakšno pristočno dejavnost, ki ga je bolj veselila in ob kateri

se je zabaval.

Najprej smo izdelali obešanke, ki bodo otrokom polepšale vrata v njihove sobe, in nenavadne okvirje iz testenin za njihovo najljubšo sliko. Izdelovali smo tudi cvetlične lončke in podstavke za kozarce. Uprizorili smo pravo lutkovno predstavo, za katero smo sami izdelali lutke iz kuhalnic. Nadeli smo si pisane predpasnike in se lotili peke peciva, s katerim smo se kasneje sladkali. Ker pa je bil pust tik pred vrati, smo vadili poslikavo obraza in izdelovanje pisanih frizur.

Našli smo tudi čas za zabavne igre na prostem in prebrali kar nekaj zanimivih zgodb, ki so nas popeljale v čudežni svet domišljije.

Otroci so se na zabaven način naučili marsikaj novega in spoznali nove prijatelje.

Vabimo vas, da se pridružite še kateremu od naših projektov za otroke: Jurčkov nahrbtnik je namenjen najmlajšim, Branje = kul pa je projekt za osnovnošolce. Vsak teden se z mladimi bralci srečujemo tudi na urah pravljic in ustvarjalnih delavnic.

Knjižnica Pavla Golie Trebnje

TEK JE MOJA HRANA ZA DUŠO IN TELO - portret tekača

Tek, fizična sposobnost, discipliniranost, izkušnje in nagrade za dosežke so besede, ki najbolje označujejo tekača Leopolda Sajeta iz Čilpaha, člana AK Portovald. Če boste hoteli o njem izvedeti še kaj, se morate z njim zaplesti v pogovor. Ura pogovora in gledanja fotografskih posnetkov z njim zelo hitro mine. Leopold Saje je začel aktivno sodelovati na tekmovanjih daljnega leta 1984. Letos praznuje 25-letnico aktivnega udejstvovanja. Z zmago na občinskem krosu je sledilo slovensko prvenstvo v krosu, kjer so ekipno zmagali, on pa je osvojil peto mesto. S tem rezultatom so nato uspešno slavili na atletskem prvenstvu Jugoslavije. Ekipno so takrat postali absolutni prvaki, on je slavil deseto mesto. Vojaška prvenstva so mu leta 1987 prinesla prvo mesto v krosu, drugo

mesto na 3000 m in tretje mesto na 5000 m. Uspešno sodeluje tudi v ekipni disciplini kvadratlon. Lani je osvojil 30 medalj in pokalov. Sicer pa je lastnik več kot 200 medalj, priznanj in pokalov. V letu 2008 je v svoji kategoriji zasedel tudi prvo mesto za pokal Dolenjskega lista ter obenem sodeloval pri štafetnem teku od Beograda do Trebnjega. Tekli so nepretrgoma v izmeni 10 km. Tako so skupaj opravili nekaj več kot 600 km, torej je moral vsak tekač preteči dobrih 60 km. Vse skupaj jim je vzelo 58 ur. Je redni udeleženec teka trojk ob žici, ki ga organizirajo ob dnevu zmage v Ljubljani, lani je z ekipo Krke osvojil tretje mesto na 28-kilometrski razdalji od 151 ekip. Je tudi član pohodniške ekipe, ki jo sestavljajo pretežno domači krajani. Skupaj so že osvojili priznanje Dolenjskega lista. Letos so si zadali, da prehodijo planinsko transverzalo od Ankarana do Maribora. Njegova najljubša disciplina je kros. V Slovarju slovenskega knjižnega jezika najdemo ob besedi »kros« naslednji opis: *tek v naravi*

po ne posebej pripravljeni stezi.

Katero so bistvene lastnosti uspešnega tekača, kot ste Vi?

Trening, volja. Pomemben je cilj, ki si ga zastaviš in stremiš k njemu. Volja pride na tem mestu posebno do izraza. Obenem je ključnega pomena talent. Fizične preddispozicije pomenijo lahko zelo veliko. Ko sem leta 1984 začel aktivno sodelovati in nas je takrat bilo 20, nas je na koncu pravzaprav malo ostalo. Trije smo bili, ki smo najbolje združevali vse tri lastnosti.

Na katera priznanja ste najbolj ponosni?

Vsekakor priznanje mladinskega državnega prvaka. Ekipno smo osvojili prvo mesto na jugoslovanskem prvenstvu v Splitu, leta 1986, 7. mesto na 5000 m; tu je pomemben čas (15.43,07), ki sem ga osvojil kot mladinec. Tudi mali maraton v Radencih mi je prinesel velik uspeh (1h 11 min 54 s). Tam je sodelovalo več kot 1000 tekačev in jaz sem osvojil 12. mesto. Bil sem tudi slovenski mladinski podprvak v malem maratonu. Kot 17 let star fant težko pretečeš veliki maraton, zato sem se podal na malega in bil uspešen.

O čem razmišljate tik pred startom, ko veste ,da morate preteči kar nekaj kilometrov?

V današnjih časih, ko sem že veteran in je večina tekmovanj že za mano, enostavno vem, koliko sem sposoben in koliko so sposobni tekmovalci, zato sem bolj pozoren na teren – ali gre za gorski, dolinski tek, kratke, hitrejše proge itd. Ko sem bil mladinec, sem imel tudi veliko treme, pa še med seboj se tekmovalci nismo poznali najbolje. Če enkrat osvojiš prva tri mesta, pričakuješ, da bo tako tudi v nadaljnje. In če se je v naslednji preizkušnji pokazalo nasprotno, ti je morala enostavno padla. Trener pa si je od svojih varovancev zmeraj želel zmage. To je lahko dodatni pritisk. Bili so tudi slabi dnevi, ker si preutrujen. Teki so včasih potekali eden za drugim.

Kakšne proge Vam najbolj ustrezajo?

Ker sem bil zmeraj zelo uspešen v krosih, mi zato ustreza razgiban teren – hrib, dolina oz. gorski teren. Želim si npr. preteči 11,5 km dolgo pot iz Kranjske Gore do Vršiča, vendar s časom pod eno uro. Trenutno je moj rezultat 1h, 1 min; čas, ki sem ga pretekel lani in osvojil 3. mesto v kategoriji 40–49 let. Kolesarje prehitim za hec.

So Vas kdaj pestile težave?

Seveda. Poškodovana Ahilova tetiva in koleno, ki sem si ga poškodoval pri nogometu. Vse to na eni nogi. To mi povzroča določene

težave. Težko se npr. spustim v dolino tako, kot sem se nekoč. Pozoren moram biti na intenzivne hitrosti, ki jih izvajam na treningu, saj se tetiva lahko hitro natrga.

Kako je z Vašim udejstvovanjem na tekaških tekmovanjih danes?

Redno se udeležujem tekmovanj za Dolenjski pokal. V zadnjih dveh letih nisem manjkal na nobenem teku. Leta 2008 sem bil prvi v svoji kategoriji, v absolutnem seštevku šesti. Sezona se začne meseca marca. Ves ta čas je potrebno pridno trenirati. Treniram na stadionu v Novem mestu in doma. Domači teren mi zelo ustreza. Vse vikende posvečam teku. Udeležil sem se tudi mednarodnega teka na Hrvaškem, kjer se srečamo vsi južni narodi in se tako potegujemo za denarne nagrade, ki jih podelijo prvim šestim mestom. Konkurenca je v moji kategoriji še zmeraj zelo močna. Tudi Ljubljanski maraton (42 km) sem pretekel trikrat. Za ta podvig pa se je potrebno posebej pripravljati. Brez pravega treninga ti težko uspe.

Vaši zastavljeni cilji v bodoče so?

Ostajajo isti kot do zdaj. Na posameznih trasah želim izboljšati rezultate. Bolj ko si star, težje je. Vendar vztrajam. Če si zadam cilj, da bom pretekel začrtano pot, to tudi storim. Tek je pravi užitek. Super se počutim, ko premagujem ovinek za ovinkom in občutim svež zrak, tišino. Tek na Grintovec je zelo zanimiv. Gre za 2000 m višinske razlike in to je tekmovanje »sam s seboj«. Ko pritečem na cilj, sem utrujen, vendar je telo lahko, očiščeno strupov, in to mi daje pozitivno energijo.

Število ljubiteljev teka se v Sloveniji povečuje. Kaj priporočate vsem tistim, ki se bodo lotili te discipline oz. se z njo že ukvarjajo?

Kdor igra košarko, nogomet, odbojko itd., bo v večini poznal pravila ogrevanja. Kdor pa se bo začel s tem ukvarjati prvič, se mora posvetovati z zdravnikom, trenerjem. Potrebno je narediti začetni test sposobnosti, pogledati, kakšno konstrukcijo človek dejansko ima. Ljudje imajo različne motive, zakaj teči. Nekdo si želi shujšati, spet drugi to počno zaradi zdravja, vzdrževanja kondicije. Če pretiravaš, si lahko povzročiš hude nevrščnosti, zato se je potrebno izobraziti tudi na tem področju. Internet ponuja veliko informacij. Tudi na posameznih tekih ponujajo gradivo in so tam na voljo, da jih povprašate o prehrani, teku ... Pametna se mi zdi poteza Kluba Polet, kjer se zberejo tudi začetniki in skupaj s strokovnjaki premagujejo posamezne ovire.

Besedilo: **Simona K.**

Foto: arhiv **Leopolda Sajeta**

Previdno in vidno v prometu

Pešci so ena izmed varnostno najbolj izpostavljenih kategorij prometnih udeležencev in so za vozniki osebnih avtomobilov in potniki v vozilih tretja najpogostejša žrtev prometnih nesreč. Pešci so pogosto žrtve nesreč neustreznega ravnanja voznikov motornih vozil, ravno tako pa tudi zaradi svojih napak ali neustreznega ravnanja. V prometu je pomembno, da se različni udeleženci med seboj dobro vidijo in z jasnimi znaki napovedo svojo namero. Pešci, zlasti starejši, so običajno oblečeni v temna oblačila, ne nosijo kresničk ali drugih odsevnih predmetov, zato jih vozniki opazijo prepozno, da bi ukrepali.

Globa za pešca, ki ne upošteva cestno prometnih predpisov, je predpisana v 95. in 97. členu Zakona o varnosti cestnega prometa in znaša 40 EUR za posamezen prekršek.

PEŠCI:

- **Poskrbite, da boste v prometu vidni;** nosite svetla oblačila in predmete, ki

izboljšujejo vidnost (odsevne trakove, kresničke).

- **Upoštevajte prometne predpise;** prečkajte cesto na označenih prehodih za pešce, hodite po pločnikih (če obstajajo) oziroma ob levem robu vozišča.
- Predvidevajte ravnanja drugih udeležencev v prometu.
- Če ob sebi potiskate kolo, hodite ob levem robu vozišča in tako, da ste sami izven oziroma ob robu vozišča.

VOZNIKI:

- Upoštevajte omejitve hitrosti.
- Odstopite prednost pešcem na prehodih za pešce.
- Vozite izven naselja po sredini voznega pasu tako, da zmanjšate verjetnost trka v pešca, ki hodi ob vozišču.
- Na območjih, kjer se običajno zadržujejo pešci, vozite še posebej previdno (pred šolami, vrtci ...).

SKUPAJ ZA VARNOST VAŠA POLICIJA

KRAJEVNA ORGANIZACIJA
ZVEZE BORCEV
ZA VREDNOTE NOB
MOKRONOG

VABI

NA

**REDNO
LETNO
SKUPŠČINO,**

**KI BO V NEDELJO, 23. MARCA
2009, OB 9. URI**

**V POSEBNI SOBI GOSTILNE
ŽLAJPAH.**

Predsednik Jože Metelko

Biserna poroka

Pri Grabnarjevih letos slavijo **biserno poroko**. Anton in Jožefa sta 22. 2. 2009 praznovala **60-letnico poroke**. Dočakati tako častitljivo obletnico je verjetno možno, če se zakonca spoštujeta, razumeta in si med seboj pomagata, obenem pa imata na svoji strani še srečo. Ni bilo pa od zmeraj tako. Preživela sta tudi zelo hude čase. Anton je bil vojak in ko je nemška vojska aprila leta 1941 napadla Beograd, je bil odpeljan kot vojni ujetnik v Nemčijo. Pot je bila kruta. Štiri leta je živel življenje, ki ni vredno tega imena. Ob pomanjkanju hrane in vode, na drugi strani pa v obilici mraza in drugih neprijaznih obrazov narave, je moral delati na poljih velikega posestva. Nikoli ni bilo tako mrzlo, da ne bi za njega našli delo. Ob skromnih oblačilih in lakoti je preživel -26°C . Ponoči so bili zaklenjeni s tremi vrati, pred njimi pa so stali še pazniki. Nekega dne je v celici prišlo do požara. Komaj so se rešili. Ob koncu vojne ga je čakala dolga pot domov. Od maja do avgusta je potoval. Nabito polni vlaki ujetnikov so žive slike v njegovem spominu. (Dolga leta zatem se je vrnil na prizorišče. Kraj je prepoznal, vendar tam danes ne stoji ničesar več.) V domači vasi se je nato začel ukvarjati s kmetijstvom, kovaštvom, izdeloval je lesene posode in popravljal lesene dele vozov. Danes 90-letnika živita umirjeno življenje z družino.

Simona Korošec

Veseli se pomladi

Konec februarja je častljivih **90 let** praznoval **Franc Novak** iz Jagodnika. Na njegovem domu ga je obiskal župan, g. Anton Maver, skupaj s sekretarko Rdečega križa Trebnje, go. Majdo Miklič, ter predstavnicama KO RK Ornuška vas. Gospod Franc je še dobrega zdravja in se zelo veseli pomladi, ko bo v vinogradu spet delo.

Še veliko pomladi želimo Vam in Vaši družini.

Spoznajmo se

V občini Mokronog-Trebelno je 43 naselij: Beli Grič, Bitna vas, Bogneča vas, Brezje, Brezovica, Bruna vas, Cerovec, Cikava, Češnjice, Čilpah, Čužnja vas, Dolenje Laknice, Dolenje Zabukovje, Drečji Vrh, Gorenja vas pri Mokronogu, Gorenje Laknice, Gorenje Zabukovje, Gorenji Mokronog, Hrastovica, Jagodnik, Jelševce, **Križni Vrh, Log, Maline, Martinja vas pri Mokronogu**, Mirna vas, Mokronog, Most, Ornuška vas, Ostrožnik, Podturen, Pugled, Puščava, Radna vas, Ribjek, Roje, Slepšek, Srednje Laknice, Sveti Vrh, Štatenberk, Trebelno, Velika Strmica in Vrh pri Trebelnem.

KRIŽNI VRH, na Križnem Vrh (268 m), križnovrški, Križnovrhčani (9 preb.).

Razloženo naselje na južnem obrobju Mirnske doline leži jugozahodno od Mokronoga, pod razglednim Križnim vrhom (401 m), ki se dviga nad dolino Bačjega potoka. V okolici je nekaj vinogradov z zidanicami. Tu je bila utrjena prazgodovinska naselbina, pod njo pa so našli gomilsko grobišče. Čas je iz doline odnesel dva mlina, prinesel pa (leta 1992) ekološko usmerjeno družinsko kmetijo Gorišek, ki je zaslovela po odličnem siru in kozjereji (120 koz molznic).

foto: Stane Rajer, s. p.

LOG, v/na Logu (253 m), loški, Ložani (33 preb.).

Gručasto naselje ob južnem robu dna Mirnske doline stoji na terasah nad levim bregom Gomilskega potoka, nižje ob potoku pa je zaselek Podlog. Proti jugu se dvigajo gozdnata pobočja hriba Debenca s podvrhom Petelinjekom (388 m).

foto: Stane Rajer, s. p.

MALINE, v Malinah (480 m), malinski, Malinčani (26 preb.)

Razloženo naselje v Raduljskem hribovju, jugovzhodno od Trebelnega, leži na pobočju nad levim bregom potoka Gostinice, ki tu dobi pritok Gostinčico. Ob vasi so polja, okolico pa zarašča mešani gozd. Maline so tudi kraj zgodovinskega dogodka. V register nepremične kulturne dediščine spada spomenik NOB. Kamniti kvader s posvetilom je postavljen na mestu, kjer je bila 4. 9. 1942 ustanovljena 4. slovenska narodnoosvobodilna udarna brigada Matije Gubca. Spomenik, delo slikarja in arhitekta Borisa Kobeta, je bil postavljen leta 1950. Stoji v gozdu, južno od vasi Trebelno, ob cesti proti Novemu mestu. Naselje naj bi dobilo ime po mlinih, ki so tu včasih mleli žito. Eden naj bi stal pri Retljevih.

Besedilo in foto: Simona K.

MARTINJA VAS PRI MOKRONOGU, v Martinji vasi (256 m), martinjski, Martinjčani (115 preb.).

Razložena vas z gručastim jedrom leži v dnu Mirnske doline, severozahodno od Mokronoga, na terasi nad reko Mirno, med cestama, ki peljeta iz Mokronoga proti Hrastovici in iz Mokronoga proti Puščavi. Na zahodni strani teče potok Sávrca, ki izvira pod Zabukovjem in se v bližini izliva v Mirno. Ob vasi so njive na Mliški, Štajngrobu in Na hribu, travniki na Loščah in Pod bregom ob Savrci. V severozahodnem delu vasi so leta 1965 zgradili hleve, danes je tam večja perutninska farma. V vasi lahko v Pneuma centru Kos preobujete jeklenega konjička, v Pletilstvu Vene pa izberete pletenino za katerikoli letni čas. Cerkev sv. Nikolaja, ki se prvič omenja l. 1526, stoji na planem gričku nad vasjo. Stavba je ohranila ostanke poznogotske arhitekture v tristransko zaključenem prezbiteriju s talnim podzidkom, v šilastem slavoloku in gotskem portalu v zahodni steni. Ladja ima raven strop, prezbiterij pa banjo s sosvodnicami. Glavni oltar je l. 1877 izdelal A. Kušlan, podobar iz Novega mesta. Na seznamu kulturne dediščine je tudi Vila Amerikan in domačija s hišno št. 25.

Foto Studio 5 Mirna, s. p.

PUST *krivih* ust

Vse fotografije s karnevala Stane Rajer

*Če je v sušcu zemlja preveč pila,
bo poleti manj dobila.*

ODSEV - ISSN 1855-3443

Ustanovitelj in izdajatelj: **Občina Mokronog-Trebelno**, Pod gradom 2, 8230 Mokronog, odgovorni urednik: **Stane Peček**, 031 296 111, peceks@volja.net, namestnica urednika: **Petra Krnc**, 031 513 462, krnc.petra@gmail.com, članice uredniškega odbora: **Simona Korošec**, 041 921 168, simona.korosec@guest.arnes.si, **Jerneja Dragan**, 031 899 972 jerneja.dragan@siol.net, **Mojca Pekolj**, direktorica občinske uprave, lektorica: **Vesna Magovec Regent**, grafična realizacija: **Tomograf**, Novo mesto, naklada: 1200 izvodov, ODSEV dobijo **vsa gospodinjstva** v občini Mokronog-Trebelno **brezplačno**. Uredništvo si pridržuje pravico da ne objavi, delno objavi ali krajša prispevke v skladu z uredniško politiko in prostorskimi možnostmi. Nenaročeni in nedogovorjeni prispevki so lahko dolgi do 1500 znakov, skupaj s presledki, in morajo biti podpisani s polnim imenom in priimkom. Na izrecno željo uredništvu znanega avtorja prispevka, se ime in priimek le-tega lahko tudi ne objavi. Uredništvo si v skladu z Odlokom o izdajanju občinskega glasila Odsev pridržuje pravico, da neprimerne in žaljive vsebine ne objavi. Fotografije, prilepljene v word, zaradi slabe kakovosti ne bodo objavljene. Prispevke lahko pošljete po elektronski pošti na naslov: **uredništvo.odsev@siol.net**, ali na naslov uredništva: **ODSEV, Pod gradom 2, 8230 Mokronog**. Tu dobite tudi informacije o oglaševanju. Naslovnica: **RAZKOŠJE MAJHNEGA**, foto Studio 5 Mirna. Zadnja stran: **ZVONČEK**, foto Jana K. Petrovič. **PRISPEVKE ZA NASLEDNJO ŠTEVILKO ODSEVA POŠLJITE DO 5. JUNIJA 2009.**